

UNKERLEH

ZSIDÓ NAPILAP

Ara 5 lej

Director-Főszere-
kesztő: Dr. Mar-
ton Ernő. Adm-
nistrátor delegat si grant responsa-
bil-Felelős igazgató: Schwartz Endre
Proprietar-Tulajdonos: Fraternitas
S. A. R. de Editura. Registrul publica-
tionalor p. r. No. 43. Dos. 889-
1938. Tribunalul Cluj, Sectia III

Csütörtök, július 21.
1938-5698. Tamuz 22.
XXI. évfolyam, 161. szám.

CSEHSZLOVÁKIA A VÁLASZUTON

Írta: Marton Ernő

Novy Smokovec, július 17
I.

Bár csak megszüre és letompitva érkeznek ide fel, a havasok magasságába az élet zajai, mégis ha jobban odatapszom a fülem, szinte hallom ennek a fiatal országnak a szivdobogását. Igaz, ez a szivdobogás most gyorsultabb és hangosabb, mint rendszeren. Nagy változások előestéjén éli a huszvéves csehszlovák köztársaság. A várakozás finom remegése vibrál mindenütt, a lelkekben és a tájakon. A levegő tele van a holnap átalakulásának dinamikájával. Még nem tudják, jót vagy rosszat hoz-e ez az átalakulás, csak azt tudják, meg kell történnie, mert történelmi kényszerűség diktálja azt.

Szívesen vagyok most ebben az országban és szinte szenvedélyes érdeklődéssel figyelem mindazt, ami ma itt történik. Páratlanul érdekes folyamat indul itt most el utjára. A politikai nyelvújítás szerint ugyan nem történik egyéb, csak új nemzetiségi státutum készül, amely egészségesebb alapokra akarja fektetni a köztársaság területén lakó népek együttélését. A választásban azonban sokkal több történik ennél. Csehszlovákia ma egy nagy kísérleti állomás, ahol népeket készítenek átnevelni az emberi együttélés új formáira és az állam fogalmának új értelmezésére.

A nemzetiségi státutum szürike megjelölése mögött kemény valóságok és kavargó szenvedélyek húzódnak meg. Nehéz feladat vár itt a többségi és kisebbségi népekre egyaránt. Talán jelmezte ezt a helyzetet egy haladó szellemű szlovákiai magyar publicista, amikor a következőket írta: „A csehszlovák kormányzatnak nem könnyű a dolga, mert saját közvetlen feladatát, amely két évtizeden át ringatózott a nemzeti állam illúziójában, az állampolitikai új vonalához kell átnevelnie és átforgatnia, míg a nemzetiségek jobboldali képviselőitnek az teszi nehézzé a mozgást, hogy külpolitikai függéseikkel terhelte meg saját vállait.” Ez utóbbi alatt elsősorban azok a német és lengyel csoportok értendők, amelyek a multban csendesebb, vagy hangosabb irredentizmussal csináltak és politikai irányításukat külföldről kapták.

A cseh nép felelős vezetői meghatározó buzgalommal igyekeznek most a mult hibáit jóvátenni és ennek a fölöttébb szükséges áttevélésnek a munkáját meggyorsítani. De rózsának az ő helyzetük sem mondható. Nem könnyű dolog egy népet kigyógyítani a nacionalizmus önzéséből és elfogultságából. Bár az európai államok közül Csehszlovákia alkalmazta a legliberálisabban a kisebbségi jogokat, mégis a fiatal cseh nacionalizmus, — még olyan bölcs vezérek mellett is, mint Masaryk és Benes — nem tudott lemondani a többségi népek privilégiumairól és egyoldalúan uralkodó helyzetéről az államban. Tul hosszú ideig élt idegen elnyomás alatt, sem hogy a felszabadulás mámo-ában ellent tudott volna állani a hatalom és az uralkodás kísértésének.

II.

Pedig ennek a generációnak volt már egy pillanata — a wilsoni eszmék mézesmártósor idején volt ez — amikor azt hitte hogy az emberi és népi együttélés fejlődésének új fejezetéhez érkezett: a nemzetfeletti államhoz. Ahhoz az állami formához, amelyben a nemzeti hovatartozás oppoly közböbbs a jogok és kötelezések szempontjából, mint amilyen közböbbs például a vallás. Közböbbs pedig azért, mert ebben az új államban a nemzeti sajátosság kiélése egy kulturális, mint a szociális élet minden területén tökéletesen szabad.

Sajnos azonban korai volt az öröm. Sem a wilsoni álmom, sem a wilsoni állam nem valósult meg. A békekötés rövid mámore után a népek ismét visszasülköttek a nemzeti elzárkózás szük vágányaira. Uglátszik, nincsenek ugrások az emberi fejlődés útjában. Mégcsak meg sem lehet nagyon rövidíteni a fejlődés egyes fázisait. A vallás uralta államforma, amely a „cuius regio, eius religio“ elvét hirdette, évszázadokon át volt az európai népek együttélésének kény-

szerezubönya. A vallás nevében országokat perzseltek fel, apostolokat küldtek máglyára és egész generációkat irtottak ki. Ez az állapot addig tartott, amíg a vallás, mint politikai faktor lassanként kiélte magát és azután teljesen szabad, vagyis magánügygé vált. Ilyenformán a vallás az állami életben közböbbsítve, semlegesítve lett.

Ami mindenkinek szabad, annak már nincs különösebb jelentősége és értéke. A közgazdasági értékelmélet az eszmék világában is érvényes. A levegőnek — bár az emberi létfentartás egyik legfontosabb anyaga — semmi gazdasági „értéke“ nincs, mert korlátlan mennyiségben áll rendelkezésre, vagyis szabad a használata. Ezzel szemben az aranynak, amely a létfentartás szempontjából teljesen haszontalan anyag, magas az „értéke“, mert ritkán található és így használata korlátozva van.

A politikai eszmék világában is ugyanez a helyzet. Milyet valamely kiélési forma utjába semmi akadály nem gördül többé és teljesen szabadod lesz, abban a pillanatban megszünnek a harcok köztülte, lekerül az érdeklődés premier piac-járól és érdektelen, de főként ártalmatlan magánügygé válik. Ez a folyamat ment végbe a XIX-ik század folyamán a vallással.

A vallás helyét később a nemzetiségi eszme foglalta el, mint az állami élet irányító gondolata. Az európai népek jelenleg is a fejlődésnek ebben a stádiumában vannak.

A francia forradalommal kezdődik a nemzeti küzdelmek korszaka és első fázisában, amely a világháborúig tartott, azt az elvet gyakorolta: *cuius regio, eius natio*, akié a hatalom, azé a nemzet. Vagyis az államok nemzeti jellegét az uralkodó többség, sőt nemritkán az uralkodó kisebbség határozta meg. A nemzeti elnyomások periódusa ez. Nagy nemzetcsoportok élnek más népek önkényuralma alatt és az uralkodó népek igyekeznek kisebbségeikre oktrojálni saját nép-egyenlőségüket.

E korszak második fázisa a világháboruban éri el kifejlését, amikor is megfordul a jel-szó és így hangzik: *cuius natio, eius regio*, akié a nemzet, azé a hatalom. Vagyis egy nemzetnek sincs joga uralkodni a másik fölött hanem minden nép maga kormányozza önmagát saját nyelvén, saját fiai által. A wilsoni pontokban ezt az elvet a népek öndelkélési jogának nevezték.

Az emberiség csak lassan élik meg arra, hogy ezt az elvet fontartás nélkül elismerje és alkalmazza. Az állam fogalmát a legtöbb helyen még mindig összetévesztik a nemzet fogalmával. A népek csak nehezen mondanak le arról, hogy a nemzeti hovatartozás, vagyis a születés tényét önmagukra nézve privilegiumok, másokra nézve pedig jogi korlátozások forrásának tekintsék.

III.

A csehszlovák nép ezekben a napokban kezd kigyógyulni a nemzeti elzárkózás és önzés betegségéből. Aki ezt a folyamatot bizonyos távlatból tudja figyelni, meglepő színjátéknak lesz szemtanuja. Látni fogja, miként válik egy nép az események alakulása és kényszere következtében egy nagy eszme hordozójává, mint lép ki saját népteste szük kereteiből. Látni fogja, hogyan száll meg egy népet a magasabb hivatás tudata és hogyan igyekszik, mint az emberiség pionírja utat vágni a fejlődés új állomásának. Ez az állomás a rég megámodott nemzetfölötti állam, amelyben nincs többség és kisebbség és amelyben az összes nemzetiségek egyenlő jogokkal munkálnak az állam javán. Annak az államban javán, amelyben a nemzeti hovatartozás ugyan szent, de az állam szempontjából közböbbs magánügygé vált.

Ennek a hivatásnak világos tudata nyilatkozott meg Benes köztársasági elnök szavaltában, amelyet ezekben a napokban a szokol-kongresszus résztvevőire intézett.

— Minden nemzet — mondotta Benes — csak része az egyetemes emberiségnek és így olyan egység, amely hasznára kell hogy legyen az egész emberiségnek. Ebben a szel-

lyében kell majd, hogy mindazt megértsétek, amit mi a most következő napok alatt az államban élő nemzetek együttműködése érdekében tenni fogunk.

Még élesebben csendül ki ez a nemzetfeletti eszme, univerzálisra való törekvés és nevelés Necas népjóléti miniszter beszédéből, amelyet ugyanaz nap intézett a Prágába összesereglett külföldi csehszlovákokhoz:

— Csehszlovákia — mondotta a miniszter — a világ érdeklődésének központja lett. A sors nehéz és veszélyes, de tiszteletreméltó szerepet jelölt ki számunkra Európa szívében. A demokráciáért folyó küzdelemben mi vagyunk a legjobban exponálva. Mi nemcsak Csehszlovákiában küzdünk a szabadságért és az emberi jogokért, hanem egész Európában, sőt az egész világon. Magasabb értelemben mi vagyunk az európai egyensúly őrzői.

Figyelemreméltó módon ugyanaznap este egy harmadik ilyenirányú megnyilatkozás is elhangzott, még pedig a prágai rádióban. Lesny egyetemi tanár, Rabindranath Tagore barátja tartott előadást, amelyben egy szudeta-németnek hozzá intézett levelére válaszolt. Ebben a levélben a szudeta-német azt kérdezi a professortól, miért ragaszkodnak a csehek a nemzeti állam rögeszméjéhez és miért nem akarják a köztársaságot svájci mintára berendezni? Lesny professor azt mondotta, hogy a leghatasosabb válasz az lenne, ha minden szudeta-németet tanulmányuttra küldhetne el Svájcba. Ott aztán megkérdezték, hogy Lausanneban például mindenki franciául beszél, de ha a francia Svájc akármelyik polgárát megkérdeznék, hogy francia-e, akkor méltatlankodva felelné: — Miért lennék francia? Mert franciául beszélek? Én természetesen svájci vagyok.

Ugyanezt a feleletet fogja adni a tessini olasz és a zürichi, vagy a berni német. Mert a svájci polgár a demokratikus szabadságot, amelyet a svájci állam testesít meg, többre tartja, mint a nyelv természetes közöségét, amely esetleg más néphez filzi.

— Ha mi is egymáshoz fogunk törekedni, mint a svájciak — fejezte be Lesny professzor —, akkor minden jó lesz. De ha szét-fuzunk, akkor mindnyájunknak rossz lesz. Különösen rossz lesz nektek szudeta-németeknek. Ti ma kisebbség vagytok a köztársaságban. De mi azt akarjuk, hogy ne legyetek többé kisebbség. Mi nem akarunk többé a köztársaságban nemzeti többségeket és kisebbségeket. Mi egy demokratikus államot akarunk, amely teljesen egyenlő jogu, nyelvben és személyi méltóságában szabadon élő polgárokból áll.

Ime három megnyilatkozás, amelyeknek mindenike ugyanabban a refrénben csendül ki: a nemzeti önteltség és elzárkózás feladásában és a cseh nép magasabb hivatásának meghirdetésében. De nemcsak a kiválasztott vezetők hangja ez. A tanítás kezd gyökeret verni a nép szélesebb rétegében is. Az emberek kezdi hinni is azt, amit a vezérei mondanak.

Igy emlékedik egy értelmes nép a saját nyomorúsága fölő, így emeli saját harcaát az emberiség harcává és így szerzi meg ebben a küzdelemben szövetségeseinek az egész haladó emberiséget.

IV.

Ha a cseh nép következetesen megmarad ezen az uton, akkor ez a nemzeti nagyság felő vezető ut lehet számára. Mert egy nemzetet csak az tehet naggyá, ha az ország határait és saját néptestének kereteit áttörő egyetemes eszmék hordozójává, éharcosává válik. Csak az univerzálisban nőhet egy nép túl önmagán. Az antik görögök a szépség univerzálisát, Róma a jog és a rend, Jeruzsálem az erkölcs és egyisteniség univerzálisát hozták a világnak. A forradalmi Franciaország a szabadság és az imperialista Anglia a civilizáció hitének univerzálisával állott az emberiség élére.

Lehet, hogy a kis cseh népre vár a magas hivatás, hogy az emberek és népek együttélésének új formáira, új hitere tanítsa meg

a világot. Am népeket tanítani csak a példával lehet, saját életünk példájával. A kard sohasem volt jó pedagógiai eszköz.

A hivatás nagyságának sohasem volt akadálya az, hogy valamely nép számbelileg kicsiny. Az emberiség életében nem ritkán kis népek voltak nagy eszmék terjesztői. Ez érthető is. A kis népek többet szenvedtek s így fogékonyabbakká váltak az egyetemes, minden életényt átölő gondolatok befogadására.

V.

Hivatás. Szabadság. Demokrácia. Nagy szavak, üres frázisok! Mintha hallanám az ellenfelek gunyos megjegyzéseit. Hát önszántából teszi mindezt Csehszlovákia? Vajjon saját meggyőződése vezeti jobb belátásra és új utakra?

Nem. Ne szépsítük a dolgokat. Mindaz ami itt ma történik, kényszerből történik. A politikai erőviszonyok, a határokon fenyegető veszedelem kényszerítik a cseh népet arra, hogy a nemzetek együttélésének új módjait keresse s ezzel egyuttal az emberi fejlődésnek is új, magasabbrendű utjára lépjen.

De vajjon levon-e valamit ez a tény az átalakulás értékéből? Az emberiség legkiválóbb erőit, egész mai erkölcsöködét lefűzhetetlen kényszerek kristályosították ki. Az őseimber önző, vad ösztöneit évezredek kegyetlen kényszerei csiszolták és szelídítették szociális érzéssé. Csak hosszú idők és keserves tapasztalatok után váltja fel a kényszer, mint az emberi cselekedetek rugóját, a belátás és a társadalmi felelősség. Minden nagy emberi alkotás bölcsőjét a kényszer ringatta s a kényszer indítja el a népeket is a fejlődés és tökéletesedés új állomásai felé.

Igy mérve meg az eseményeket, a mai csehszlovák átalakulás biztató ígérlet a jövőre. Ebből az átalakulásból talán a nacionalizmus gondolata is új megfogalmazásban fog ki-kerülni. Ebben a megfogalmazásban a nemzeti gondolat már nem az önteltség, agresszió és önzés forrása, mint például a totális nacionalizmus birodalmában, hanem a népek megbékülésének, egymástmegértésének eszköze. Az alkotó nacionalizmus az, amely mint a sajátos népi kultúra és gondolat hordozója, örök és nélkülözhetetlen építőköve marad az emberiség közös házában.

Az átalakulás e nehéz munkájában a csehszlovák népek szüksege van a kisebbségek támogatására és jószándékára is. Enélkül ez a mű nem sikerülhet. A kisebbségeknek meg kell tehát szabadulniuk azoktól a külpolitikai függésektől, amelyek az adott körülmények között semmi jót sem hozhatnak számukra. Amit azonban az újjászervezett köztársaság kínál nekik, az egyszerű és világos: szabad emberként szabad országban élni.

Mily ritka kincs ez a mai Európában! Már csak az emberi haladás érdekében is hinnünk kell, hogy a kisebbségek, akiknek javára ez az egész átalakulás történik, nem fogják visszautasítani a feléjük nyújtott baráti kezét és nem fogják megtagadni lojalis közreműködésüket a kiengesztelés és újjáépítés munkájában. Attól a munkától, amelynek sikerét az egész haladó emberiség igaz szívvvel áhítja.

Sikerrel járt a tuberkulózis bizmuttal való kezelése

BUDAPEST, július 20. (Rador.) A Szent János kórházban folytatott kísérletek a tuberkulózisnak bizmuttal való kezelésére teljes sikerrel jártak.

Az angol orvosok nyolevan százaléka kész hadiszolgálatot vállalni

London, július 20. (Rador.) Az angol orvosszövetség összeállította azon orvosok névjegyzékét, akik hajlandók magukat besoroztatni háboru esetén. Az orvosok több mint 80 százaléka, mintegy 40 ezer késznek nyilatkozott magát besoroztatni.

MINDEN
PENGEMINŐSÉG
FELETT

CROMOREX

ROMÁNIAI VEZÉRKÉPVISELET:
KLEIN IGNÁTZ CLUJ. STR. MAIORESCU 3

RÁDIÓ MŰSOR

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 21.

Bucuresti. 7.30: Torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sport-hírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Hanglemezek. 20.10: Felolvasás. 20.25: Tosti-dalok. 20.45: Sibiceanu zongoraművész. 21.15: Időszertű anyag. 21.30: A rádiózenekar hangversenye. 22.30: Hírek. 22.45: Vendégfői zene. Majd: Hírek külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.05: Rendőrzene. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Cigányzene. 15.35: Hírek. 17.15: Nyári asztal. Előadás. 17.45: Pontos időjelzés. 18: Tánclemezek. 19.15: Zongora- és énekszámok. 20.15: Hírek szlovák nyelven. 20.20: Seta Göcsejben. Helyszíni közvetítés. 21.05: A rádió szalonzenekara. 22.20: Hírek. 22.40: Rigoletto. Opera. 24.10: Hírek.

Péntek, július 22.

Bucuresti. 7.30: Torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sport-hírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19: Időszertű anyag. 19.15: Szórakoztató zene. 20: Felolvasás. 20.15: Dalok. 20.40: Mascagni: Parasztbecsület, opera lemezek. Majd: Hírek külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.05: Hegedű- és énekszámok. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Szalonötös. 15.35: Hírek. 17.15: Diák-féltóra. 17.45: Pontos időjelzés. 18: Előadás. 18.30: A rádió szalonzenekara. 19.05: A rádió tárgysorsjátékának ismertetése. 19.30: Utazás a Dolomitokban. Felolvasás. 20: Cigányzene. 20.30: Sportközlemények. 21.15: Hírek. 21.35: Magyar költők megzenésített versel. 22.20: Vonósnyegy. 23.20: Németnyelvű előadás. 23.40: Budapesti Hangversenyzenekar. 24: Hírek angol és francia nyelven. 1.05: Hírek.

— Jelentkezzenek a bucaresti házasság-szédélgő áldozat. Bucurestiből jelentik: A fővárosi rendőrség felhívja azokat a hölgyeket, akik Mihail Campeanu alias Moritz Sonnenfeld és más nevekkel szereplő szélhámos áldozatait estek, jelentkezzenek Traian Ciobanu rendőrbiztosnál, aki a legteljesebb diszkrécióval fogja kezelni ügyüket. A szélhámos házasság-szédélgő állítólag Transzilvániába vette át működésének színterét.

Balassa József: A nyelvek élete. A kitűnő nyelvésznek és íróknak a „Nyelvőr” szerkesztésének pompás új könyve jelent meg: „A nyelvek élete”. Nemcsak a nyelveknek, de az emberi gondolkodásnak, műveltségnek is élvezetes, érdekes ismertetője. Rózsavölgyi kiadás, 276 lap, vászonkötésben most könyvnapon áron 119 lej, később 145 lej. Hasonlóan könyvnap: Káldor: A magyar zenetörténet, 233 lap vászonkötésben most 119 lej, később 145 lej. Lepapenál Cluj. Postán utánvétellel. Kérjen könyvnap! jegyzéket.

Palesztinai hétköznapiak

Jeruzsálem, július közepén

„KUSKUN-TABUN”-BOL „ALONIM” LETT. „Kuskun-Tabun” hosszú ideig felsejtemet név volt mindazok tudatában, akik földet akartak vásárolni Palesztinában. Mert jóllehet, a föld, mely ezt a nevet viseli és a Haifa-Nazaret uton fekszik, régóta a Keren Kajemeth tulajdona, de hosszas pereskedés és vontatott eljárás fűződött ehhez, amit az ósdi, de még mindig érvényben levő agrártörvény tett lehetővé. Kopott érvekkel támogatták meg az arabok a zsidók tulajdonjogát erre a földre és évek teltek el, míg a bíróság véglegesen és visszavonhatatlanul tisztázta a helyzetet. De még ezután sem lehetett birtokba venni és munkába fogni a földet. A saikh-abreki „Alonim” kvucának utaltak ki földet, amelynek fiatal tagjai néhány kilométerre fekvő telepítésükről kiindulva kezdték meg annak megművelését. De minduntalan arab támadásoknak voltak kitéve és amit nappal végeztek, azt éjszaka tönkretették. Így elhatározták az Alonim csoporthoz tartozó fiatalok, hogy telepítésüket az új földterületre helyezik át és ez az átköltözködés a napokban történt meg a már hagyományossá vált szokások szerint az özszes szomszédos telepítések tagjainak részvételével. Ami újszerű és különleges az új Alonim-ban, hogy valódi kőfal veszi körül a telepítést és remélhető, hogy a „huszvesek kvucája”, amely ezer dunamot kapott a Keren Kajemethől a hajdani Kuskun-Tabun földjén, fontos telepítési ponttá fogja azt kifejleszteni.

AZ ÖLTÖZKÖDÉS RÖL. A palesztinai zsidó lapudósítónak állandó gondja, hogyan magyarazzák meg külföldi olvasóiknak, hogy a zavargások, a feszült politikai helyzet és a gazdasági nehézségek ellenére is normális mederben folyik itt az emberek élete és a hiúságok apró örömeit sem nélkülözik, amelyek hozzátartoznak léteik fűszerezéséhez. Eltudják-e képzelni például odakint, hogy a haifai asszonyvilág szenvedélyesen vetette bele magát egy divatkiállításba? A Karmel magaslatán történt az az esemény és aki rosszalással csóválja a fejét „az ilyen könnyelműség fölött ilyen komoly időben”, annak nyomban megmondjuk, hogy nem közönséges divatkiállítás volt ez, hanem igen tiszteltetreméltó vállalkozás. A Wizo hitva meg a hölgyeket egy garden-partyra, ami itt igen népszerű rendezvény és a meghívóban az is benne volt, hogy ezen a garden-partyon csak „Toceret Haarec”, vagyis hazai gyártmányu ruhát viselhetnek a hölgyek. A cél az volt, hogy megmutassák és bebizonyítsák, miszerint a mi hazai textilgyártmányainkból — selyem, gyapot, gyapjú, stb. — épp olyan szép és elegáns ruhákat lehet csináltatni, mint bármilyen külföldi szövetből vagy selyemből. És az a bizonyítás fényesen sikerült. Roppant megnyugtató és örömteljes délután volt: láthatuk, mennyi szép nő szepíti a mi itteni életünket és mennyire alkalmasak a mi földünk és a mi iparunk termékei arra, hogy pompásan érvényesítsék szépségüket. Mielőtt megjegyezzük: az is bebizonyosodott, hogy kitűnő varrónők is vannak Erec Jiszraelen. Csak az hiányzott, hogy sok külföldi vendég lássa ezt a képet, hogy meggyőződjék arról, miszerint Erec Jiszraelen ezekben a komoly napokban is van az életnek derűs és gondtalan oldala.

ÉS AZ UNIFORMISOK. A palesztinai hatóságok is kezdik észrevenni, hogy „Made in Palestine” jó árumínőség jelvénye lett. A rendőrség nemrég egyenruhák szállítására irt ki árjelést és feltétellek közöttötte, hogy a szövet palesztinai gyártmány kell hogy legyen. De jó volna, ha a zsidó polgári lakosság is nagyobb mértékben „uniformizálódna” bizonyos körök kívánságai szerint. A hazai textilipar érdekében bizonyos fajtájú „egységruházatot” propagálnak, ami különösen praktikus és olcsó munkaköltözetre alkalmas. Ezen kívül ugynevezett iskolai egyenruhák bevezetésével is nagyobb szövetés fonalrendeléseket akarnak előmozdítani. Az iskolás egyenruha távolról sem idegen jelenség, különösen Jeruzsálemben, ahol különböző diákuniformisok láthatók: angol „blazer”-ek himzett iskolacimrel, francia mintára készült fekete kötények, „joppe”-k, amelyek a volt orosz gimnáziumok egyenruhára emlékeztetnek, stb. A zsidó iskolásifjúság, különösen a telavivi, kezdetben nem nagyon volt hajlamos az „uniformizálásra”,

de az új iskolai egyenruhák szép és elegáns formája, ami egyúttal praktikus is, legyőzte ezt az ellenállást. Sőt, egyesek vakációjában is viselik már.

VAKACIÓ! Most kezdődik a nagy iskolavakáció — és ezzel a palesztinai utazások szezonja is. Bizonyos méretű kivonulás ebben az évben is észlelhető, de sokkal kisebb, mint a tavalyi. Az idén nincs cionista kongresszus és párizsi világtalálkozás, amit „feltétlenül látni kell” és még azok is, akiknek üdülésre van szükségük, hárször is meggondolják most az európai utitervet. Másfelől a szomszédos Líbanba való nyári kiutazások is megcsappantak az idén. Az a

tény, hogy ebben a hónapban Szíriában is léleződött a politikai helyzet, azzal a gátlással párosul, hogy ebben az országban rejtőzködik a mufti, a cionizmus legnagyobb ellensége és innen indúlnak ki a bandák támadásai a zsidó telepítések ellen. Ilyen körülmények között a vakációt a legtöbb palesztinában töltik el. Ennek legjobban a szállók, sok örülnek, akik alaposan megérezték a turistaforgalom hiányát. És azt is remélik, hogy a „belföldi turisztika” fellendülése megfelelő üdülőhelyek létesítéséhez fog vezetni a hegyekben és a tópartokon, ami régóta váródik és amire megoldást vár az ország lakossága. Z. C. Kloetz

Párbajszorozat Szegeden egy egyetemi tanszék miatt

Két professzor ma súlyos kardpárbajt vívott egymással.
További párbajok előtt

Budapest, július 20. A maga nemében páratlanul álló affér keletkezett a szegedi egyetemen és az affér következtében sorozatos párbajok állanak küszöbön. Az egyetemi tanács legutóbbi ülésén indítvány hangzott el annak érdekében, hogy bölcsészeti fakultáson a török nyelv tanítására külön tanszéket szervezzenek. Az indítvány fölött heves vita keletkezett, amely annyira elfajult, hogy több egyetemi tanár a szó szoros értelmében hajbakapott egymással. Az egyetemi tanács végül is úgy határozott, hogy később fog dönteni arról, hogy megszervezi-e a török nyelv tanszékét, vagy sem. Az egyetemi

tanács ülésén lejátszódott eseményeknek párbajszorozat lett a következménye. Az első párbajt Fuger József professzor, a történelmi tanszék tanára és Zsolnay Albert dr. professzor, az irodalmi tanszék tanára vívták egymással a szegedi lovassági laktanyában. A feltételek rendkívül súlyosak voltak. A két professzor nehéz lovassági karddal szállott szembe egymással. A párbaj mindkét fél megsebesültével végződött. A két professzor a párbaj után sem békült ki egymással. A közel napokban további párbajokra kerül sor, hacsak a kultuszminisztérium kellő időben nem avatkozik.

Iorga szabadegyetemén a totális állameszmék ellen beszélt

„Itt polgárháboruba dönthették volna az országot”. Az emberek jótevőiről, az írókról, az iparok megteremtőiről a tankönyvekben sehol sincs egy szó sem — mondotta Iorga Nicolae

Bucuresti, július 20. Valeni de Munteban megnyitott Iorga professzor nyári szabadegyeteme. A megnyitó ünnepségen Iorga ismertette a szabadegyetem múltját és célkitűzéseit s vázolta saját élete művét. Elmondotta többek között, hogy befejezte a románok történetének 11. kötetét, melyet gondnal, saját buvárdokainak eredményeként irt meg, egy hatvan éven felüli ember tárgyilagoságával.

A politikát érintve, kijelentette Iorga, hogy 35 éves korában kezdett politikával foglalkozni, mert úgy látta, hogy bizonyos román néprétegek túl sokat szenvednek, más rétegek jólétéért. Most azonban szikszégtelennek érzi, hogy továbbra is beavatkozzék a politikába, mert a király és munkatársai mindent elvégeznek és mindent jól végeznek el.

A szabadegyetemet — mondotta ezután — a háboru előtt kezdtem el, mert erdélyiek és bucovinaiak kértek erre. De nem vesztette el az értelmét a háboru után sem. Mindennek az alapján eszmék állanak előttünk és ezeket az eszméket pontosan meg kell határozni, mert semmi se veszedelmesebb egy áleszménél.

A jelenlegi művelődés elhibázott dolog, mert az csak néhány ezer ember számára létezik, míg milliók semmit se tudnak. Meghamisított eszmék állnak a történelmek alapján is. Az iskolai tankönyvek minden szélhámost, aki összeesküvéseket csinált, dicsőfénytel öveznek, de az emberek jótevőiről: írókról, iparok megteremtőiről, a társadalmak csendes építő munkásairól nincs sehol egy szó se.

Nem a barrikádok történetével kell nevelni az ifjúságot, hanem a szellem, a munka, az alkotás történetével. Mi itt, — Ioly

akarunk hozzájárulni az igazi román nemzeti állam megteremtéséhez. Ezt nem lehet kölcsönözni eszméikkel megcsinálni, amelyek polgárháboruba dönthették volna az országot, aminek hamar véget vetett volna azoknak az idegen államoknak az ereje, akik aztán megkísérelték volna, hogy hazánkból saját petróleum, vagy gőzbonaraktárait teremtsék meg.

Vannak, akiket félrevezettek a totális állameszmék, amelyek két országban nagy eredményeket mutatnak fel. Mi azonban nem kölcsönözhetjük ki ezeket a bevezetéseket, mert nincsenek hozzá tradícióink. Még kevésbé csönkíthatjuk meg a gondolatainkat olyan valakit követve, akiknek nincsenek gondolatai.

A román nép az országokban, amelyekben élt, uralkodója védőszárnyai alatt állott, akinek egyedül van joga beavatkozni és egy törvényt a másikkal cserélni fel, hogy megmentse a hazát.

Armand Călinescu nemzetnevelési miniszter nagyobb beszédben méltatta Iorga professzor szabadegyetemét és Iorga professzort, akinek tevékenység hozzájárult a nemzeti egység kialakulásához és aki a parasztság legnagyobb felkarolója volt.

— Felfüggesztett egyetemi tanárok. Bucurestiből jelentik: Az a dekrétum, amely Nicolae Tonescu, Gazdaru, Cristescu Grigore, Dragaru, Protopopescu, Radu Meitani és Luca Teodoru egyetemi tanárokat felfüggeszti, ma megjelent a Hivatalos Lapban.

— Cifolják Blücher marsall felmentéséről hírt. Moszkvából jelentik: A Tass-ügymunkások cefolja a hírt, mely arról akart tudni, hogy Blücher tábornokot, a távolkeleti szövetségi erő főparancsnokát visszahívták és megfosztották állásától.

OSÜTÖR...
R...
a n...
Angol...
London...
menny érdek...
tek óta egy...
jelenk mutat...
vasók, hane...
különbözőbb...
ra talált. A...
(Mit jelent...
Timpercy...
hai tudósít...
nyilvánossá...
lyó véres é...
brutalitásai...
Nem kel...
könyve, an...
és humanit...
mára valós...
ket tár fel...
hadsereg a...
lalta Nank...
vad ösztön...
meg, amel...
menc éves...
tud példát...
Hogy ez...
általában...
sorban an...
gen állam...
angolok —...
radt a v...
szervezett...
világlapok...
reztek a h...
jaiknak az...
mert a ja...
totta vissz...
„erősen t...
Amikor...
kingba, az...
mal megsz...
dátlan ö...
Hogy a k...
ezer feyy...
zatul enne...
ilyen terro...
rosban, a...
egyik Na...
leveléből...
letet:
Szerd...
tag dolgo...
öt óra öt...
tunk meg...
körülbékü...
tő mellett...
a főhadis...
valóban c...
kötözve...
teljesen...
tartottak...
Csütör...
kivitték...
táborból...
miféle re...
mindenki...
kézen lé...
bizonyité...
és ez ma...
tel. Enn...
más kö...
el. Délb...
diszállás...
— hátb...
bevittem...
mulva m...
annak a...
mak, ak...
ammal...
véletlent...
ugyogy...
egy más...
kórházb...
Az is...
géppusk...
valamer...
nem vol...
ban ige...
Mind...
rocitáso...
resztő...
ról a...
retlen...
és fosz...
felé az...

Rémuralom és öldöklés a megszállott Nankingban

Angol újságíró leleplezései a távolkeleti háború embertelenségeiről

London, július 20. Az angol közvélemény érdeklődésének középpontjában betek ota egy könyv áll, amely — mint a jelek mutatják — nemcsak az átlagos olvasók, hanem a közélet és a politika legkülönbözőbb rétegeiben is nagy visszhangra talált. A könyv címe What War Means (Mit jelent a háború), írója pedig H. J. Timperley, az egyik nagy angol lap sághal tudósítója, aki most összegyűjtötte és nyilvánosságra hozta a Távolkeleten folyó véres és kegyetlen háború embertelen brutalitásainak adatait.

Nem kellems olvasmány Timperley könyve, amely a modern, felvilágosodott és humanitáshoz ragaszkodó európai számmára valóságilag felfoghatatlan mélységeket tár fel. Kiderül, hogy miután a japán hadsereg a múlt év december 13-án elfoglalta Nankingot, a szabadjára engedett vad ösztönöknek olyan rémuralma indult meg, amelyre a történelem talán a harminc éves háború szörnyűségei óta nem tud példát.

Véres vihar

Hogy ezek a megdöbbentő adatok egyáltalában napvilágra kerülhettek, az első sorban annak tudható be, hogy több idegen állampolgár — főleg amerikaiak és angolok — a megszállás után is ottmaradt a városban és biztonsági zónákat szerveztek a menekültek számára. A nagy világiapok tudósítói szintén tudomást szereztek a hajmeresztő esetekről — lapjaikkal azonban nem irhatták meg őket, mert a japán cenzúra egymásután utasította vissza sürgönyeiket azzal, hogy azok „erősen tulzott” adatokat tartalmaznak.

Amikor a japánok benyomultak Nankingba, az ellenállás természetesen azonnal megszűnt. Ennek ellenére olyan példátlan öldöklést rendeztek a japánok, hogy a könyv adatai szerint csaknem 40 ezer fegyvertelen polgárlélek esett áldozatul ennek a véres viharoknak. Hogy milyen terror dühöngött a megszállott városban, arra vonatkozólag Timperley az egyik Nankingban rekedt angol alattvaló leveleiből közli a következő megrázó részletet:

Szerda, december 22. Egy lövésosztag dolgozik a közelünkben már hajnali öt óra óta. Több, mint száz lövést számoltunk meg... Kimentünk Sperlinggel és körülbelül ötven holttestet láttunk egy-egy méterrel, körülbelül negyed mérföldnyire a főhadiszállástól. Valamennyien nyilvánvalóan civilek voltak; kezük hátra volt kötözve. Az egyiknek a koponyája felét teljesen levágták. Talán kardgyakorlatot tartottak?...

Csütörtök, december 23. Hetven embert kivittek a falusi átképző iskolában lévő táborból és agyonlőtték őket. Nincs semmiféle rendszer — a katonák megfogják mindenkit, akit gyanusnak tartanak. A kézen lévő sebesülés szerintük annak a bizonyítéka, hogy az illető katonára volt — és ez már egyenlő a biztos halálos ítélettel. Ennélfogva riksakulikat, ácsokat és más közmunkásokat gyakran hurcolnak el. Délben egy embert hoztak be a főhadiszállásra, feje koromfeketére volt égve — hátborzongató látvány volt. Kocsimon bevittem a kórházba, ahol néhány óra múlva meghalt. Kiderült, hogy egyike volt annak a mintegy száz főből álló csoportnak, akiket összekötözték, majd petróleummal leöntötték és meggyújtották. Ő véletlenül a csoport legkisebb szélén állott, úgyogy csak a fején égett össze. Később egy másik hasonló sebesültet hoztak be a kórházba még szörnyűbb égési sebekkel. Az is meghalt. Valószínű, hogy először géppuskából lőtték rájuk, de nem sikerült valamennyit megölni. Az első emberen nem voltak golyósebek, a másodikon azonban igen...

„Feleltelen elemek”

Mindezek azonban csak a „hivatalos atrocitások” voltak és Timperley hajmeresztő eseteket sorol fel könyvében azokról a terror-akciókról, amelyeket „ismeretlen és feleltelen” elemek, a várost dúló és fosztogató katonák, követtek el. Minden felé az uccákon valóságos irtóhadjárat

indult meg a kínaiak ellen. A szabadlábba eresztett katonák behatoltak a házakba, lövöldöztek vagy legjobb esetben halálos fenyegetésekkel kényszerítették a szerencsétlen kínaiakat, hogy minden vagyontárgyukat odaadják, fosztogattak és üzleteket gyújtottak fel, nőikkel erőszakoskodtak és megdöglés nélkül gyilkoltak le mindenkit, aki csak egy mozdulattal is ellenszegült, vagy tiltakozni próbált.

Elmondja Timperley, hogy hosszú időn keresztül lehetetlen volt gátat vetni ezeknek a borzalmaknak. A megszálló hadsereg ötvenezer katonája mellett tizenhét katonai rendőrré hárult a rendfenntartás feladata. Természetes, hogy még csak meg sem kísérelték, hogy megbirkózzanak vele. Később szerveztek ugyan valami tábori csendőrségféléket — ezek azonban ma-guk is csatlakoztak a fosztogató és erőszakoskodó gyilkos bandához. Még tiszták is akadtak, akik résztvettek hasonló terrorakciókban, — de még azok is, akik mégis igyekeztek valahogy fenntartani a fegyelmet, legfeljebb odáig mentek, hogy ha valami erőszakoskodás a fillékhöz jutott, szóbeli korholásban részesítették alantasait. A japán polgári hatóságok és konzulátusok természetesen tehetetlenek voltak a katonasággal szemben.

Hasonló szörnyűségek játszódtak le nem csak Nankingban, hanem a Jangce völgyének és Észak-Kínának más városai-ban is.

Sikerült a „dilettáns” repülés Amerikából Európába

Carrigan pilóta ósdi gépével 30 óra alatt repült át az Óceánon

London, július 20. Douglas Carrigan, — mint megírtuk — az alig harminc éves „dilettáns” amerikai pilóta sikeresen átrepülte az Atlanti óceánt és elavult rendszerű ócska gépével hétfőn délután 14 óra 32 perckor szerencsésen leszállt az ír főváros közelében fekvő dublin—aldonméli repülőtéren. A vakmerő pilóta, akinek az amerikai légügyi hatóságok már a múlt évben is megtiltották az Atlanti óceán átrepülését, hivatalos engedély, és nemzetközi pilótaokmányok nélkül jött át harminc óra alatt az Atlanti óceánon. Douglas Carrigan vasárnap reggel startolt Newyorkból, ahol azt mondta, hogy Los Angelesbe akar repülni, alig ért azonban néhány száz méter magasra, a pilótól parancsnokságának nagy megdöbbenésére, irányt változtatott és egyenesen nekivágott az Atlanti óceánnak. Vállalkozása annál is vakmerőbb volt, mert régi-típusú egymotoros gépre még csak rádiót sem szerelt fel. Az óceánrepüléshez szükséges többi műszer is hiányzott a gépről. Douglas Carrigan már kilenc éve használja ezt a régi gépet és senki sem hitte volna, hogy át tud jutni vele az óceánon. Az egész repülőgép értékét nem becsülik többre százötven font sterlingnél.

(Douglas Carrigan tíz nappal ezelőtt elavult repülőgéppel új rekordot állított fel az amerikai kontinens átrepülésével. A pilóta 17 óra és 50 perc alatt repült Long Beachből Newyorkba. A pilóta szom-

baton akart visszaindulni Long Beachba, kedvezőtlen időjárás miatt azonban elhalasztotta utját és a vasárnap virradó éjszakát repülőgépén töltötte. Vasárnap reggel azután anélkül, hogy bárkinek is szólt volna, felszállt, elrepült Európa felé.)

Utlevelelőadás...

Az angol sajtó a legvakmerőbb óceánrepülőt ünnepli Douglas Carrigan személyében és „bolond gépek” nevezi a fiatal amerikai pilótát, ócska repülőgépét, amelyről senki sem hitte volna, hogy át tud repülni az óceán felett. Jellemző erre a gépre, hogy üzemköltége tengeri mérföldenként (1,6 kilométer) mindössze másfél penny (6 lej), amivel szemben Howard Hughes legmodernebb felszerelésű óriásrepülőgépének üzemköltége 3 és háromnegyed font sterling tengeri mérföldenként.

Carriganak úgy az amerikai, mint az ír hatóságokkal nehézségei lesznek, mert sem utlevele nincs, sem a repülőgép nemzetközi okmányait nem váltotta ki. Irroszágban úgy a repülésügyi, mint a bevándorlási hatóságok megindítják ellene az eljárást, míg Amerikában a légügyi hatóságok tilalmának megszegése miatt vonják felelősségre. Nagyszerű teljesítménye azonban előreláthatóan mentesíti őt mind a két országban a komolyabb büntetés alól. A dublini amerikai követ máris kijelentette, hogy mindent megtesz az érdekében.

A fővárosi Országőr-Kiállítás értékes tanulságai és eredményei

Az Országőr eszme jelentősége

Bucuresti, július 20. A fővárosi „Hivatalos Szalon”-ban a napokban zárták be ünneplés keretében az Országőrök kiállítását. A záróünnepségen az Országőr-szervezetek párnocsnokságán kívül nagyszámú meghívott előkelőség, a fővárosi sajtó képviselői és érdeklődő közönség jelentek meg.

A záróünnepséggel kapcsolatosan az Országőr-szervezet helyettes parancsnoka, Stefan Soinescu professzor és Michaela Catargi, a Nemzeti Propaganda- és Sajtóvezérgazdagság helyettes vezérgazdátónja méltatták az Országőr-kiállítás jelentőségét és megállapították, hogy a több, mint egy hónapig tartó nagyszabású kiállítás minden tekintetben sikeres és eredményes volt és minden várakozást felülmúló értékes eredményekkel zárult. A romániai Országőr-szervezetnek Párizsban és Londonban elért hatalmas sikereit után méltó módon nyilvánult meg az Országőr-szervezet jelentősége és fontossága a román fővárosban megtartott nagyszabású kiállításon is. A Bucurestiben megtartott Országőrkiállítás, amelyet több kiállítási csarnokban az ország különböző részein élő gyermekek és fiatalok kézimunkáiból állítottak össze, mély benyo-

mást és általános feltűnést keltő színpompás elrendezésben, juttatta kifejezésre a romániai Országőr-mozgalom elveinek és tanításainak jelentőségét, fontosságát. A Diadaliy mellett elterülő hatalmas térségen felállított Országőr-táborok állandóan tömeges látogatója volt, úgy a főváros lakói, mint pedig az ország különböző részeiből a Bucuresti Hónap alkalmából a fővárosba érkező vidékiek sorából. Napról-napra a férfiak, a nők és a gyermekek ezrei szemlélték és bámulták meg az Országőr-kiállítás elismerésre méltó, gazdag és választékos anyagát, csodálkozva a művészi érzéssel, finom érzéssel elkészített kézimunkákon és megszállódtak a lelkiükben a bizalmat a fiatal román nemzedék újszerű törekvései és célkitűzései iránt.

Az Országőr-szervezet parancsnoksága részéről a kiállítással kapcsolatos tervek és elgondolásaik maradéktalanul valóra váltak. Azok, akiknek alkalmuk volt a kiállítást megtekinteni, megerősödtek az Országőr-eszmében hitükben és csodálattal és elismeréssel győződhetek meg azokról a hitűző eredményekről, amelyeket a fiatal nemzedéknek a szabadlevegőn, a műhelyekben és az Ország-

Rheuma: Pöstyén

Kelimes oda- és visszautazás közvetlen gyorsvonaton vagy repülőgépeken 5 órán át biztosítva, teljes visszarepülés 70% engedmény. Gyönyörű fekvés a Kárpátok tövében. Teljesen nyugodt fűrdő-élet. A fűrdővendégek száma június 25-ig 387 volt. Juliusban: golf, tenisz, bridge-versenyek, pisztrángfalu. 25 napos kúra után költségmentes utazás a gyönyörű Kárpátokba 3 napos üdüléssel a Tátra hegyvidékén. Utazási és tartózkodási feltételek: Bureau Pastyan „Drogrom” S. A. Timisoara I. Piața Tepeș Vodă 1, vagy Bureau Pastyan E. Gábor Cluj, Str. Fântânele 7.

őr-munkatáborokban megszervezett és új alapokra fektetett nevelésével kapcsolatosan eltek. Bebizonyítást nyert a kiállítás alkalmából, hogy indokolt volt a külföld részéről is megnyitvatatni elismerés és csodálat az Országőr-szervezet kiállítására és megszervezésére iránt. A rendezőségnek különben az adott nagy gondot, hogyan válassza szét és csoportosítsa szakszerűen az ország különböző részein működő Országőr-szervezetek részéről a kiállításra beküldött gazdag és választékos anyagot, hogyan helyezze el a különböző kiállítási csarnokokba, hogy az értékes anyag teljes egészében érvényesüljön a szemlélők előtt. A kiállítás rendezőségének ezt a nemes törekvését teljes siker kísérte és a szervezés rendszeres terének keresztülvitele teljes egészében, maradéktalanul sikerült.

Es most, a kiállítás bezárása alkalmából, elégtétellel és örömmel állapítható meg, hogy tényleg létezik az eredeti és szemléltető Országőr-szellem, amely a gyermekek kézügyességének fokozásával, művészi színvonalon élő különböző alkotásokat hozott létre, színes és színes panorámát nyújtva és szemléltető módon mutatva be az Országőr-szervezet értékes népnevelő hatását, a szervezet megalkotásáról fogva egészen a mai napig. Az Országőr-szervezet beigazololta, hogy elsőrendű fontossága és a széperzéklet fejlesztő tényező, amely, a nemes román tradíciókon alapozva, de beigazolást nyert az is, hogy az Országőr-szervezetek az élet iskolájának szerepét töltik be, új lendülettel, új szellemmel itatják át az ifjúság lelkiéletét és ez a szervezet összhangzatosan kapcsolódik be az országban érvényesülő új alkotó közszellembe. Az Országőr-szervezet párnocsnoksága indokoltan fejezte ki tehát köszönetét és elismerését a kiállítás megszervezőinek, elsősorban Michaela Catargi asszonynak, aki az országos jellegű Országőr-kiállítás irányító szelleme volt, éppen úgy, amint hogy az ő kezdeményezésére mutatják be a külföldi Országőr-kiállításokon is a romániai Országőr-szervezetek kiváló teljesítményességét, munkakészségét és felkészültségének elismerésre méltó megnyilatkozásait.

Beigazolást nyert a fővárosi kiállításon az is, hogy az Országőr-munka mennyire eredményes, milyen mértékben alkalmas a gyermekek, a fiatal nemzedék lelkiéletében a hitnek, az önbizalomnak, a vállalkozási szellemnek felkeltésére és megerősítésére és beigozódott még az is, hogy azok a reményesek, amelyeket a hónap vezetőinek személyéhez fűznek, nem alaptalanok, hanem teljesedésbe mennek a bucaresti kiállítás nagy elégtétel az Országőr-szervezetek parancsnokai részéről és mindazok részéről, akik apostolai voltak az Országőr-mozgalomnak és akik életüket és munkájukat a Hazának és a Királynak szentelik és szentelték.

— Két revolverlövésvel megölte feleségét. Bucurestiből jelentik: Borzalmas családi dráma történt a nemrég meglelt Humulesti községben, ahol Lacatusu Nicolae két revolverlövés-sel megölte feleségét. A férj ittasan tért haza, veszekedés közben revolvert rántott és két lövést adott le feleségére. A golyók a szerencsétlen asszony szívébe hatoltak. A gyilkos férfit letartóztatták és átadták az ügyésznek.

Ne felejtse el

a legbiztosabb

Nem kell külföldre menni
BIXAD Románia Karlsbadja
Gyomor-, vesé- és hólyagbántalmaknál, gyógyhatása világhírű.
Gyönyörű fekvés, fenyvesek között.
Prospektust küld kérésre: **Directoratul Băilor BIXAD, JUDEȚUL SATU-MARE.**

LIUS 21.
OSIN
GÁSECKI
OGFÁJAST
T HÜLÉST
L POROKAT
Szíriában is ki-
azzal a gátlás-
országban rej-
s legnagyobb
a bandák tá-
en. Ilyen körük-
gtöbben Palesz-
oban a szálloda-
megéreztek a
azt is remélik,
ellendülése meg-
z fog vezetni a
mi régóta vajuz-
z ország lakos-
Z. C. Kloetzel
n
iatt
sal.
eseményeknek
személye. Az
professzor, a
és Zsolnay Al-
dalmi tanszék
szegedi lovas-
telek rendkívül
professzor nehéz
zembe egymás-
megsebesítés-
sszor a párbaj
ással. A közeli
kra kerül sor,
am kellő időben
otális
lt
mberek jó-
nyvekben
ae
zazi román nem
z. Ezt nem le-
megcsinálni, a-
onthették volna
r véget vetett
llamoknak az
relték volna,
oleum, vagy ga-
meg.
tek a totális ál-
országban nagy
fel. Mi azon-
és ezeket a be-
ek hozzá tradi-
ihathatjuk meg a
it követve, a
okban, amelyek-
árnyai alatt ál-
oga beavatkozni
al cserélni fel,
mzetnevelésig
en méltatta Ior-
és Iorga
ysége hozzájá-
alakulásához és
bb felkarolójá
a tanárok. Bucu-
stium, amely Nae
Grigore, Dragos
és Luca Teodor
geszti, ma meg-
ali felmentésének
Taas-ügynökség
kart tudni, hogy
eleti szovjethad-
ták és megfoca-

Kényszerleszállást hajtott végre a Newyork—Bucuresti utra készült Papana kapitány

A gép pozdorjává tört, a kapitány sértetlen maradt

NEWYORK, július 20. Hónapok óta szorgalmas munkával készült Newyork—Bucuresti repülőútjára Papana kapitány. A tegnapi napon Hull külügyminiszter engedélyt adott Papana kapitánynak arra, hogy Newyorkból Bucurestibe repüljön.

Papana kapitány csütörtökön hajnalban akart utat indítani. Szerdán próbapülésre indult, de eddig még tisztázatlan körülmények között szerencsétlenül járt és gépével kényszerleszállást hajtott végre a Connecticut állambeli Normalk közelében. A repülőgép pozdorjává tört, Papana kapitány a csodával határos módon menekült meg és teljesen sértetlen maradt.

Bulganin alakítja meg az új szovjet-kormányt

Bizalmát fejezte ki a szovjet parlament a népbiztosok tanácsa iránt

Moszkva, július 20. (Rador-Tass.) A legfőbb szovjet tanács tagjainak megválasztása után Joanov képviselő felolvasta Buganin képviselő nyilatkozatát, aki bejelentette, hogy megbízatását lejárnak tekintni és azt visszaadja a legfőbb szovjetnek.

Ugarov képviselő megállapította, hogy a népbiztosok tanácsa mindenben a szovjet népnek s Sztalinnak politikáját folytatja, Ugarov bizalmat szavaz Bulganinnak és azt javasolja, bízzák meg ismét

öt kormányalakítással. A kormány összetétele felől pedig a legfőbb szovjet dönt. Ugarov ezután bírálta egyes népbiztosok tevékenységét, főleg a közegészségügyi, közoktatásügyi és kereskedelmi népbiztosokot és azt a reményét fejezte ki, hogy Bulganin tekintettel lesz megjelölésére. Más felszólalások után a legfőbb szovjet egyhangulag bizalmat nyilvánított a népbiztosok tanácsa iránt és Bulganint bizta meg kormányalakítással.

A transzilvániai zsidók és utazó urak találkozóhelye Clujon az ujonnan nyit

„CARMEL” orth. kóser étterem és büfé

Calea Regele Ferdinand 33. Regal kávéházzal szemben. Szíves pártfogást kér a Satu-Mare-ről elszármazott KESZTENBAUM-család. Pensió rendszer.

A csehszlovákiai zsidó népkisebbség vezetői Hodzsa miniszterelnöknél

A miniszterelnök újabb tárgyalásokat kezdett a szudetanémet párt vezetőivel

Prága, július 20. Hodzsa miniszterelnök tegnap kihallgatáson fogadta Csehszlovákia berlini követét, aki fontos információkat közölt vele. Ugyancsak tegnap ült össze Prágában Benes elnökletével a miniszterközi bizottság, amely a közigazgatási reformmal és a nemzetiségi statutummal foglalkozott.

A kormánykollégió hatos bizottsága az önkormányzatra vonatkozó kormányjavaslatot tanulmányozza. A kormány mindent elkövet, hogy siettesse a törvényhozási előkészületeket s hogy hozzájáruljon a miniszterközi bizottság által kidolgozott tervezet újabb szakaszának a véglegesítéséhez.

Hodzsa miniszterelnök, aki ma a magyar párt vezetőivel folytatott tanácskozásokat, elhatározta, hogy újból felveszi a tárgyalásokat a szudetanémet párt hi-

vatalos képviselőivel. A szudetanémet vezetőket ma este fogadja kihallgatáson a miniszterelnök.

A hét elején Hodzsa miniszterelnök a csehszlovákiai zsidó népkisebbség képviselőit a zsidó párt vezetőit, ing. Ernst Fischer elnököt és dr. Angelo Goldstein és dr. Chaim Kugel parlamenti képviselőket fogadta közel egyórás kihallgatáson a zsidó delegáció biztosította a miniszterelnököt a zsidó kisebbség hűségéről és lojalitásáról a köztársaság iránt, majd előterjesztették a zsidó kisebbség kívánásait és követeléseit. A miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy magasan értékeli a zsidó nemzetiség pozitív magatartását, a köztársasági állampolitika iránt és gondoskodni fog arról, hogy a jogos zsidó követelések az állami közigazgatás keretében teljesítve legyenek.

nem szedhető be a termelőnél, úgy a forgalmi adót az a gyáros, iparos köteles az állampénztárba befizetni, amely gyárvalalat, illetve, amely iparos a kérdéses nyersanyagot feldolgozza. A belföldi gyapot, selyem, gyapju és szörme feldolgozásával kapcsolatos forgalmi adó áthárítható az ilyen cikkeket gyártó vállalatokra, tehát a belföldi gyapot- és gyapjufonalat előállító üzemekre, belföldi selyemgyáraira és szörmeüzemekre, viszont a konfekcionálásnál felhasznált ilyen cikkek után csak a forgalmi adó félösszege fizetendő meg.

Szállásulnak a részvények a newyorki értéktőzsdén. Newyorkból jelentik: Az értéktőzsde tegnap igen tevékeny volt. A papírok emelkedő irányzatot mutatnak. Egyes részvények 4 dollárral emelkedtek. Több mint 3 millió részvény cserélt gazdát. A részvényárfolyamok emelkedése az utolsó 4 hét alatt 7 milliárd dollár volt.

KÖZGAZDASÁG

Alacsony színvonalon alakult ki az új buza ára

A külföldi kereslet laányhasága tartózkodóvá tette a buzaexportőröket

Cluj, július 20. Az új buzakiviteli rendszerrel kapcsolatosan, főleg a vagononkénti 10 ezer lejes kiviteli jutalom reményében a belföldi gabonapiac magyar-ayú és élénk üzleti tevékenység volt remélhető. A mezőgazdák abban reménykedtek, hogy miután a kiviteli jutalom csak a július 15-e és augusztus 14-ike között bezárólag lebonyolított buzaexport után illeti meg a romániai exportőrt, az új buza iránt élénkül fog a kereslet és ennek hatás alatt az árak szilárdak lesznek. A mezőgazdák reményei azonban — legutóbb is egyelőre — nem váltak be. Transzilvániában és a Banatban az új termés esélye még csak most van folyamatban és így az új buza ténylegesen még nem is kerülhetett a piacra, a régi királyságban pedig viszonylag alacsonyan alakult ki az új buza iránt.

Constantinban augusztusi szállításra vagononként 42 ezer lejtel jegyzik az új buzát, amely ár transzilvániai vonatkozásban vagononként 35—37 ezer lejes árnak felel meg. Az induló ár tehát meglehetősen alacsony, a kereslet úgy a belföldi fogyasztásra, mint az exportcélokra egyelőre lanya és így a várt élénk üzleti tevékenység még nem kezdődött meg.

A Nemzeti Bank százmillió lejt bocsátott ugyan a földművelésügyi minisztérium rendelkezésére, hogy a buzaár biztosítása érdekében szükség esetén intervenciókat vásárlásokat eszközöljön, szakkörök véleménye szerint viszont ez az összeg kevés ar-

ra, hogy a buza árát megfelelő és olyan színvonalon tartsa, amely arányos a mezőgazdák, a termelői munkájával és befektetésével. Szakértői számítások szerint legalább ötszázmillió lejre lesz szükség, hogy a buza belföldi árnyója fenntartható legyen és valószínű, hogy a Nemzeti Bank ezt az összeget — szükség esetén — folyósítja is a földművelésügyi miniszterium részére az „árbeholdoló vásárlások” céljaira.

A belföldi buza piacon az árak — legutóbb egyelőre — lanyhák, ami abban a jelenségben fejeződik meg, hogy Románia idej buza termése mennyiségileg és minőségileg is minden előzetes természetbeleszt messze meghaladón kitűnő, bőséges, sikérgazdag. Transzilvánia egyes vidékein az idej buza termés rekord ért el. Egyes vidékeken holdanként 18—20 métermáza volt az idej buza hozam, olyan mennyiség, amelyre két évtized óta nem volt még példa. Befolyásolja a belföldi buzaár kialakulását az a körülmény is, hogy a külföldi vásárlók részéről az érdeklődés még egyelőre lanya az idej romániai buza iránt és így szakkörökben számolnak azzal, hogy a buzaár továbbra is lanya marad, ha csak a spekulációs vásárlások nem fogják megváltoztatni a jelenlegi lanya irányzatot és nem alakítanak ki a jelenleginél magasabb buzaárakat, amelyeknek megszilárdulását elsősorban a mezőgazdasági termelők óhajtják és várják.

Sulyosan elítélték a targumuresi gyógyszerész szépítő-szerét utazó iővárosi kereskedőt

Bucuresti, július 20. Dávid János targumuresi gyógyszerész saját receptje szerint készített szépítőszert hozott forgalomba, amely különösen a nők körében hamarosan elterjedt és népszerűvé vált. A „David Origen Borax Cream” néven gyártott és forgalomba hozott kenőcsöt leutánozta Jean Josipescu bucuresti kereskedő, aki a kenőcsnek a targumuresi kereskedelmi és iparkamaránál bejegyzett védjegyét is utánozta. A gyógyszerész védjegybitortást és áruutánzásért feljelentette a fővárosi kereskedőt, akit az illovi törvényszék a most megtartott tárgyaláson hathónapi fogsázbüntetésre ítélte és egyben elrendelte a hamisítványok elkobzását is.

Kinevezték a Legfőbb Gazdasági Tanács főtitkárát. Bucurestiből jelentik: Nicolae Lupu Costache, a telepítési hivatal igazgatója megbízást kapott a Legfőbb Gazdasági Tanács főtitkári teendőinek ellátására.

Mexikó 50.000 tonna cukorért árucikket vásárolt Németországból. Mexikóból jelenti a Havas téviriati iroda: A mexikói kormány állítólag arról tárgyal Németországgal, hogy 50.000 tonna cukorért cserébe papirt és más német árucikket fogadna el. Cardenas elnök a külföldi újságírók kérdésére kijelentette, hogy Mexikónak el kell helyeznie termékeit és minden vásárlónak elad. Inkább szeretne azonban a demokratikus államokkal tárgyalni. Ennek dacára Mexikó nem mondhat le a Németországgal való tárgyalásokról, amelyek kedvezőek a mexikói nemzetgazdaság számára. Másrészt kijelentette, hogy hazája jó szemmel látja a Nagy-Britanniával való diplomáciai kapcsolatokat újrafelvétele. de nemzeti méltóságérzetből nem teheti meg az első lépést.

Fordítások bármilyen nyelven Dr. Mandel Fordító Irodában Cluj, Str. Memorandului 24.

NEM ADNAK BEHOZATALI ENGEDÉLYT OLYAN ORSZAGOK ARUJARA, AMELYEKSEL ROMANIA KULKERESKEDelmi MERLEGE VESZTESÉGES. Bucurestiből jelentik: A külkereskedelmi szabályozó igazgatóság elhatározta, hogy az összes olyan esetekben, amikor a romániai importőrök olyan országokból való árubehozatalra kérnek engedélyt, amely országokkal Románia külkereskedelmi mérlege defícites egyenleget mutat, a behozatali engedélyt nemetországi áru adja ki és így módon segíti elő Románia és Németország áruvesztésének megnevelését.

Alkohollisták, akik gyomorhurutban szenvednek, élvezettét étgyukut napi kb. 150 gram természetes „Perone Józser” keserűviz használatát következtében gyakran meglepő rövid idő alatt visszanyerik. Kérdezze meg orvosát.

A deviza előzetes letétbehelyezésekor meg kell jelölni azt a romániai árut, melyet a külföldi vásárló Romániából készíltetni akar. Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Bank igazgatósága hivatalos hirdetményt bocsátott ki, amelyben a gabonakivittel kapcsolatosan a következőket hozza a romániai érdekeltek tudomására: Ertesítjük a romániai gabonaexportőröket a devizakereskedelmre felhatalmazott pénzintézeteket és általában az összes érdekelteket, hogy olyan esetekben, amikor a lebonyolítandó romániai gabonaexporttal kapcsolatban előzetesen devizákat tesznek letétbe, hogy a deviza lefizetési jegyzékében meg kell egyidejűleg jelölni azt az árut, amelyet Romániából külföldre karnak kivinni. A romániai gabona-exportcégek tájékoztatásuk tehát megfelelő módon a velük üzleti összeköttetésben álló külföldi vásárlócégeket és pénzintézeteket, hogy az előzetesen letétbehelyezett devizák lefizetésekor egyidejűleg jelöljék meg azt az árat is, amelyet Romániában vásárolni akarnak és amelyek ellenértékéért a devizát a Nemzeti Bankhoz befizették.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSZEN AZ UJ KELEBTŐN

Részvény

A I

Szűcs, július 20. Gyászba borulták az emberek mindenki számára. Mária királyné kastély bejárta. Azt felállítva, feljár. A falak értéki műkin és rubinszin her koporsó. man nemzeti család cimere testén fehér kével szegély négy sarkán 4-ik Rosiori get a vörös s éges csendb

Részvé

Comnen táviratot kap kalmából Ed miniszteről, nököt és ki a római nemz igazgatójától, resti francia resti svájci részvéttávirat lartól, Kemal tól és Franco Sztankovics gensék megjel véségen és r mos polgár és nevét a követés. Mint Varsó halálhírenek küly helyettes kult lent Franasovi nél Moscicki e részvétét fejez tot intézett K hogy az egész baráti és szöv gyászában. Ko Smigly Rydz niszter is.

Párizsi jelen Lanunay, a vár zó táviratot in Párizs, amelyn ben volt része Mária királyné mal vesz részt

szé

A leszala

sás ezt me

feszes és szappan

LUX

LUX

LUX

LUX

Ma érkezik Bucurestibe Mária királyné koporsója

Részvétnyilatkozatok és részvétláviratok özöne a világ minden részéből. A jugoszláv és albán udvarokban is gyászt rendeltek el. A világsajtó hosszú cikkeiben méltatja a nagy királyné egyéniségét

A nép ezrei vonultak el a halott királyné sinaiai katafalkja előtt

Sinaia, július 20. A királyi székhely gyászba borult. A vonatok seregétől ontják az embereket, akik a Praha völgyének minden sarkából jönnek, hogy elvonuljanak Mária királyné ravatala előtt. A kastély bejáratát sötét drapériák takarják. Azt a szobát, ahol a ravatal van felállítva, felülről világítja meg üvegcsillár. A falakat számtalan felbecsülhetetlen értékű műkincs díszíti. A katafalkot vörös és rubinszínű ripsztakaró borítja. A fehér koporsót háromnegyedrézben a román nemzeti színű lobogó és a királyi család címere takarják. A királyné holttestén fehér selyemruha és brüsszeli csipkével szegélyezett kabátka van. A ravatal négy sarkánál kivont karddal állanak a 4-ik Rosiori-ezred tisztjei. A virágtömeget a vörös szín uralja. A közönség mélyes csendben vonul el. Ma, csütörtök

reggel 8 órakor az elhunyt királyné mindörökké elhagyja Sinaiat és annak vadregényes vidékét, amit annyira szeretett és annyiszor énekelte meg.

A Curtea de Arges-i kolostorban folynak az előkészületek a királyi sirbörtben, hogy Mária királyné koporsója Ferdinánd király sírja mellett legyen elhelyezhető. Egyébként Mária királyné temetése nem, mint tévesen jelentették, szombaton, hanem vasárnap lesz.

Egyidejű bucuresti jelentés szerint Miklós herceg tegnap délután 13.30 órakor Bucurestibe érkezett repülőgépen, hogy résztvegyen Mária királyné temetésén.

Belügyminiszeri és igazságügyi rendelkezés értelmében csütörtökön és szombaton a bíróság nem tartanak hivatalos órákat. A kitűzött tárgyalásokat ennapolják.

Bucurestibe az orvosok azon megállapításával együtt, hogy az utazás ártalmára lehet a királynénak. A királyné azonban állhatatosan ismételte: „Otthon akarok meghalni”. — Július 8-án este minisztertanács ült össze Bucurestiben, amelyen résztvettek a királyi tanácsosok, valamint Hortolomei és Mamulea professzorok is. Elhatározást nyert, hogy Balfi tábornok és Hortolomei professor személyesen próbálják rávenni a királynét hazatérésre szándékának megmértására. Ez azonban hiábavaló volt. A beteg érezte végét és itthon akart meghalni. Kívánságát teljesítették.

A Neamul Româneşcen Iorga professor ír vezércikket: „Elment egy nagy lélek” címmel, amelyben méltatja Mária királyné érdemait, akinek képe mindenkor élénken fog élni a román nép lelkében.

A világsajtó tovább méltatja Mária királynét

A világsajtó legnagyobb orgánumai még mindig hatalmas cikkeket foglalkoznak Mária királyné kivételes egyéniségével.

Igy a londoni lapok hangoztatják, hogy Mária királynét, aki angol hercegnő volt, Angliában is megsiratták.

A párizsi lapok pártállásra való tekintet nélkül hódolnak a nagy királyné emlékének. Csaknem minden lap rámutat a királynénak a háboruban vitt szerepére.

Az olasz sajtó is melegen emlékszik meg a királynéről. Ugyancsak hasonló hangnemben ír a görög, a magyar, a jugoszláv és a portugál sajtó a nagyasszony kiváló szellemi tulajdonságáról és lelki jóságáról.

A természet és gyászol

Néhány órai szünet után Sinaian szerda délután ismét megerezt az eső. A természet is kivieszi részét a szomorúságból. Hatalmas tömeg vonul el a Peles-kastélyban emelt ravatal előtt.

Tizenegy órakor istentiszteletet tartottak Serafin Georgescu, a sinaiai kolostor apátja vezetésével. Igen sok zarándok volt jelen. A vonatok zsufova érkeznek Sinaiba. A kastély kapujában a testőrezred tisztjei, a katafalknál a Rosiori ezred tisztjei állnak díszőrséget. Az egész város a királyné kedves színe, lilába öltözött.

Ma kora reggel újabb istentisztelet lesz, majd a menet megindul az állomásra. A halottas vonatot másik szerelvény követi majd a hivatalos személyiségekkel.

Ma van 11 éve Ferdinánd király halálának. Ebből az alkalmából a Világ Műhely-rend lovagjai őrséget állnak a királysíroknál, Curtea de Argesben.

A bucuresti püspökség az összes fővárosi lelkészeket kirendelte holnap reggelre a cotroceni pályaudvarra, hogy fogadják Mária királyné földi maradványait.

Jótekonysági alap Mária királyné emlékeztetőre

A Banca Românească kezdeményezésére jótekonysági alapot fognak létesíteni Mária királyné emlékeztetőre. E célból a Banca Românească 200.000 lejt, C. Bratianu, a bank igazgatótanácsának elnöke 100.000 lejt, a többi igazgatósági tagok egyenként 10.000, összesen 500.000 lejt jegyezték le.

Delegátusok a temetésen

A miniszterelnökség államtitkári hivatala utasította mindazon egyesületeket, amelyek Mária királyné védnöksége alatt állottak, hogy kötelesek magukat a július 24-i temetésen 3-3 delegátussal képviseltetni, akiknek neveit legkésőbb 22-ig közölni kell. Az állami főméltóságok is kötelesek címüket bejelenteni. A tartalékos tisztiek és volt frontharcosok szövetségei 10-10 tagjukat fogják delegálni a temetésre.

Faruqhar angol ügyvivő három részvétlevelet intézett Comnen külügyminiszterhez a brit, kanadai és délafrikai kormányok nevében.

Részvétláviralok és részvétnyilatkozatok özöne

Comnen külügyminiszter kondoleáló táviratot kapott Mária királyné halála alkalmából Eduardo Hay mexikói külügyminisztertől, Metaxasz görög miniszterelnöktől és külügyminisztertől, Acerbotól, a római nemzetközi mezőgazdasági intézet igazgatójától, Gabriel Puaux volt bucuresti francia követtől és de Weck bucuresti svájci követtől. A Peles kastélyba részvétláviralok érkeztek Hitler kancellártól, Kemal Atatürk elnöktől, Mussolinótól és Franco tábornoktól.

Sztankovics és Perovics jugoszláv régensek megjelentek a begrádi román követségen és részvétüket fejezték ki. Számos polgár és katonai előkelőség írta be nevét a követségen kített könyvbe.

Mint Varsóból jelentik, Mária királyné halálhírének vétele után Szembeck gróf, helyettes külügyminiszter azonnal megjelent Franasovic román nagykövetnél, aki-nél Moscicki elnök és a kormány nevében részvétét fejezte ki. Moscicki elnök táviratot intézett Károly királyhoz és közölte, hogy az egész lengyel nemzet résztvesz a baráti és szövetséges Románia nemzeti gyászában. Kondoleáló táviratokat küldtek Smigly Rydz marsall és Beck külügyminiszter is.

Párizsi jelentés szerint Le Prevost de Launay, a városi tanács elnöke a következő táviratot intézte II. Károly királyhoz: Párizs, amelynek abban a megtiszteltetésben volt része, hogy vendégül láthatta Mária királyné őfelségét, mély fájdalommal vesz részt abban a gyászában, ami

Felségedet sújtja és tiszteletteljes érzelmeit, valamint fájdalmas rokonszenvét juttatja kifejezésre.

Brüsszélből jelentik, hogy Lipót király részvétláviralot intézett Károly király őfelségéhez és megbizta udvari marsallját, keresse fel Románia brüsszeli követét.

Mint Bucurestiből jelentik, ma délelőtt megjelentek a román külügyminiszteriumban: Szava Kiroff bolgár követ, Bullend Usakligil török ügyvivő, Vladimir Korec csehszlovák ügyvivő, Francesco Vasquez Treserra mexikói ügyvivő, Paul Kukoliev orosz ügyvivő, Collas görög követ, akik részvétüket fejezték ki kormányaik nevében.

Gyászt öltött a jugoszláv és az albán király

Beigrádi jelentés szerint Mária királyné halála alkalmából a jugoszláv királyi udvar hathetes gyászt öltött. Ebből három héten át mély gyászt fognak tartani. — Pandale Nasse albán ügyvivő közölte a román külügyminiszterrel, hogy az albán királyi udvar 7 napos gyászt öltött.

Londonból jelentik, hogy VI. György angol királyt Mária román királyné temetésén a kenti herceg fogja képviselni.

Thierry bucuresti francia követ, aki szabadságon volt, visszaérkezik a fővárosba, hogy résztvegyen Mária királyné temetésén.

„Haza akarok menni”

A Timpul beszámol arról, hogy Mária királyné július 7-én, amikor közeledni érezte halála óráját, a drezdai Weisser Hirsch szanatóriumban kijelentette: „Haza akarok menni.” Kívánságát azonnal megtelefonálták Bu-

Két nap óta viszonylagos nyugalom uralkodik Palesztinában

Meghiúsult a terroristáknak az iraki petróleumvezeték ellen megkísérelt újabb merénylete

Jeruzsálem, július 20. Két nap óta viszonylagos nyugalom uralkodik egész Palesztinában. Csak Nazarethen történt tegnap kisebb incidens. Egy arab csoport megtámadott két zsidó fiatalembert és a

verekedésnek a karhatalom vetett véget. A terroristák kísérletet tettek az iraki petróleumvezeték megromlására, a merénylet azonban meghiúsult. A védőrség lelőtt egy merénylőt.

Súlyos visszaélésekkel vádolják az aradi mezőgazdasági kamara volt vezetőit

A kamara volt elnökét azzal vádolják, hogy félmillió lejt vett fel jogtalanul a kamarától

Arad, július 20. A szakkamarák ellen bevezetett országos vizsgálat Aradon is folyik. Az aradi mezőgazdasági kamara volt főnökét, dr. Adam Iancu curticu nagybirtokost azzal vádolják, hogy ötszáz ezer lejt vett fel jogtalanul a kamarától, napidíjak és kiszállási díjak címén. Egy másik vádpont ellene az, hogy bár a mezőgazdasági kamarának saját autója van, mégis 187 ezer lejt költött autótaxira. Végül az is a vád pontjai között szerepel, hogy ingyen volt igénybe vetőmagot és gyümölcsfákat a mezőgazdasági kamarától és a kamara traktorait is saját céljaira használta.

Ugyanakkor az ügyészség vádindítványt tett Grecu Pavel mezőgazdasági felügyelő ellen, aki jelenleg is a kamara igazgatója. Grecut azzal vádolja az ügyészség, hogy

jogtalanul adott bérbe földeket. Az ügyészség mindkét esetben letartóztatási indítványt tett, de a vizsgálóbíró nem tartotta szükségesnek a letartóztatást elrendelni. Az ügyész fellebbezéssel élt a vádtanácshoz, amely ma tárgyalta az ügyet és ugyancsak elutasította a letartóztatási végzést.

Kitiltották Romániából
Cronin regényét

Arad, július 20. Az állambiztonsági közegek ma értesítették az összes könyvkereskedőket, valamint kölcsönkönyvtárakat, hogy Cronin: „Réztábla a kapu alatt” című regényének összes példányait három napon belül szolgáltassák be, mint-hogy a regény terjesztését eltiltották.

Mily kár
ezért a
szép harisnyáért!

A leszaladt szem tönkretette. Helyes mosás ezt megakadályozta volna. A selyem fészes és ruganyos marad — ha Lux szappanpehellyel mossuk.

LUX hideg vízben is azonnal habzik

AG
ki
röröket
és olyan
nyos a me-
ával és be-
ások szerint
z szükség,
fenntartható
amzeti Bank
etén — fo-
minisz.rium
riások' cél-
ak — leg-
mi abban a
gyarazatát,
ese mennyi-
den előzetes
adóan kiti-
ranszilvánia
más rekor-
holdanként
dei buzaho-
két évti-
Befolyásolja
az a körül-
árlok részé-
e lanya az
szakkörök-
buzaár to-
ak a speku-
megváltoz-
at és nem
agassabb bu-
zillárdulását
termelők
LI ENGE-
ARJARA,
KRESKE-
RES. Bucu-
met szala-
ogy az őz-
romániai im-
arubehoza-
országokkal
ge deficitea
ngedélyt né-
medon segíti
beszerzogat-
rúban szen-
pi kb. 150
" keserűviz
an meglepő
erdezze meg
elyezésekor
a árut, me-
ből készül-
k: A Nem-
los hirdet-
a gabona-
vetkezőket
ndomására:
xportöröket
natalmazott
összes ér-
en, amikor
naexporttal
kat tesz-
zetési jegy-
jelölni azt
külföldre
gabona-ex-
megfelelő
etésben ál-
pénzintéze-
behelyezett
g jelöljék
omániában
ellenérté-
ankhoz be-

INSULL

A prosperitás sokat emlegetett korszakában Rockefeller és Ford mellett Amerikának egyik leggazdagabb embere volt Insull Sámuel, kinek halála híre jelentik Párizsból. Ott halt meg váratlanul hetvenkilenc éves korában. A dollármilliomosok, sőt milliárdosok tipikus pályáját futotta meg. Szegény kftutó volt Londonban, mikor az érvényesítés vágya kivitte az újvilágba. Tehetséges legényke volt, de csak hosszú próbálkozás után találkozott össze a szerencsével. Hanem akkor aztán megfogta és nem tágitott mellette. A dolog úgy kezdődött, hogy Edison titkárt keresett. Ezt meghallotta Insull egy délután. Nem várt másnap reggelig, hanem már aznap este beállított a nagy feltaláláshoz. A „Menlo-park varázslója” maga is szegény ember volt még akkor. Feltalálta a villanykörtét, de nem tudta értékesíteni találmányát. Hajnali négy óráig tanakodtak egymással és beszélgetésüknek az lett a vége, hogy Edison, felismerve a fiatal emberben azt, ami belőle hiányzott: az üzleti érzéket, megfogadta magántitkárnak. És rábízta találmányainak értékesítését.

Vállalkozása bámulatosan sikerült. Sok pénzt keresett, mindenesetre sokkal többet, mint maga Edison. Megalkototta a General Electric Company-t, az Edison Lamp Company-t, az Electric Tube Company-t s mindezeknek mellékvállalatait. Kiterjesztette üzleti befolyását más vállalatokra is, aztán erősen megnövekedett vagyonával a hatalmasan fejlődő Czikágóba ment, hol nagy lehetőségek nyíltak abban az időben az ötletekben gazdag és vállalkozó szellemű emberek számára. Minthogy pedig megfelelő segítő társra tett szert testvéröccsében, elhatározta, hogy megszerzi magának a villamos áramtermelés kizárólagosságát. Megindította nagy harcát a Chicagóban működő temérdek kisebb villamosági társaság ellen és egymásután végzett is velük.

A chicagói világiállítás óriási parkjának világítása egyszerre felkapott emberekké tett az Insull-testvéreket. Egyik megbízást kapott a másik után, bejutottak a város képviselőtestületébe s végre megszerezték a megbízást előbb a város, aztán a külvárosok elektromos világítására. Azonul is Chicagó maradt az Insull-testvérek villamosági trösztjének központja s végül már ők látták el árammal Chicagó elektromos vasútait és gázszállító villamosítását. A Michigantól erőtől nagy áramvezető hálózat terjeszkedett ki az egész Unió területére s ötven amerikai város és helység kapta elektromos világítását az Insull-testvérektől. De becsúgyuk most már nem érte be az Egyesült Államokkal. Egymásután jelentek meg Kanadában, Ausztráliában, Dél-Afrikában és Indiában, sőt 1928-ban, a „Prosperity” amerikai korszakának utolsó esztendejében Bécsben is. Az Insull-konzern, virágzásának ebben a legszebb idejében, a mi pénzünk szerint majdnem kétszázhuszonöt millió lej értékű részvénnyel rendelkezett. 1919-től 1929-ig emelkedtek ily óriásilag a konzern bevételei. De 1929 őszén, mikor az amerikai „Prosperity” megtorpant, az árfolyamok általános zuhanása mindegyik aláakasztotta az Insull-csoport gazdaságát s így következett be 1932 áprilisában a világ számára az az óriási meglepetés, hogy az Insull-testvérek, Sámuel és Márton, csődöt kértek vállalataik ellen. Az Insull-konzern összeomlása a legnagyobb fizetési képtelenség volt, melyet az amerikai nemzet addig megért.

A hivatalos vizsgálat, melyet az összeomlás dologában megindítottak, azzal az eredménnyel járt, hogy az Insull-testvérek ellen vádat emeltek üzleti mérlegük valódi állásának eltitkolása miatt. Megállapították azt is, hogy nem az üzlet tulajdonképpen való romlása okozta a konzern bukását, hanem az, hogy a testvérek mértékét nem ismerő spekulációba bocsátkoztak a tröszt pénzével. De amikor kiadták ellenük az elfogató perancsot, kitűnt, hogy Insull Sámuel Európába, Márton pedig Kanadába menekült. Sámuel néhány hónap múlva Athénben bukkan fel s 1932 októberében az amerikai kormány indítványára le is tartóztatták, de aztán ismét szabadonbocsátották, mert Amerikának nem volt kiadatási szerződése Görögországgal. Insull ekkor Athénbe hívta magához fiát, s minthogy nyomban ezután híre terjedt, hogy a fiu magával hozta atyjának egész készpénzvagyonát, számokban kifejezve hétmillió dollárt, ami többet ért, mint Görögország egész aranytartaléka, az Insull-család becsülete egyszerre szédítő magasságba szökött, mert Athénben a görög kereskedelmi élet nagy fellendülését remélték a híres amerikai üzletember közreműködésétől, amire a zhajlandónak is nyilatkozott. De fél év sem múlt el, s Insull újra letartóztatták, a görög bíróság, megvizsgálva az amerikai vádakot, mégis újra felmentette, de elhatározta, hogy áttoloncolja Törökországba, In-

Három heti gyógykúra BUDAPESTEN, a fürdők metropolisában

Díjmentes vizum, 50% kedvezmény a magyar vasút vonalán. Lakás és teljes ellátás luxus szállodában, étkezés, orvosi felügyelet, kiszolgálás, kúrta, számos kedvezmény.

Lejően fizetendő az

„EUROPA”

Román Nemzeti Utazási és Idegenforgalmi Vállalat összes irodáiban.
CLUJON: az „ECONOMIA”-nál Piața Unirii 23. szám.

sull ezt nem várta be, bérelt gőzösn meg-szökött, de Konstantinápolyban a török hatóságok letartóztatták és kiszolgáltatták Amerikának.

Hamis bukás és 143 millió dollár elsikkasztásának vádjá miatt került fálával és testvérelével együtt a chicagói bíróság elé, de az

esküdtek három egymást követő tárgyalás után, 1935 március tizenharmadikán végérvényesen felmentették s a pernek 100.000 dolláros költségeiben az állampénztárt marasztalták el.

Insull életének regénye ezzel, s most halálának Párizsból érkezett hírével véget ért.

A Negev, ahol Palesztina igazi kincsei rejtőznek

Miért akarják az angolok önmaguknak megtartani a Negevot

(Az Uj Kelet kiküldött munkatársától.)

Jeruzsálem, július 20. Hatmillió dunam, hatezer négyzetkilométer. Gazza és Beer Saba vonalától délre, egészen le a Vörös tenger északi csücskéig, húzódik le ez az országrész. A legtrikább lakott része az országnak. Negyven-ötvenezer beduin él csak rajta, ez a nomád, félvad ember-tömeg, mely törzsekre oszolva szóródott szét a pusztában. Itt élnek az El Apazne, El Tarabin, El Dullam és El Tajaha törzsek, folyton egymással marakodva, törzsfők vezetése alatt. Régi civilizációról beszélő, ősi romok között kalandoznak a furcsa sivatagban, melyben még a bizánci korszakban virágzó kulturájú városok, a görög műveltség hordozói éltek. Kornuk, Aszudj, Halassza, Spéta városok nevei tanúsítják, az itt kiásított romok igazolják, milyen kevés idő a történelemben az a pár-száz év, mely alatt a virágzó kultúra romhalmazzá, a humusz porsivataggá válik.

Ez az országrész valamikor virágzó mezőgazdasági terület volt. Gazától egészen Kornukig, a Beer Saba vidéket is magába foglaló, nagy terület van itt, melynek anyaga nem egyéb elporladt termőföldnél, agyag és humusz keverékénél. Azok a vegyészek, akik ezt a területet megvizsgálták, azt is megállapították, hogy nem is geológiai elváltozások alakították át ezt a területet a bizánci korszaktól a mai napig, sivataggá. Népvándorlási tényezők játszódtak közre, az embereknek kellett itt mindent letartolniok, hogy a mai pusztulás képe kerüljön az utas elé, amikor Gazától délebbre igyekszik, a Vörös tenger északi nyulványa, az Akaba öböl felé. Csak ettől délebbre kezdődik az igazi pusztaság, az egyiptomi sivatag folytatása, ahol ma még nincs emberi élet és ahol csak a futóhomok végtelen sárgasága farszolja el a szemet. De ez a sivatag is olyan kincseket rejt magában, amelyekről voltaképpen csak geológusok laboratóriumában és titkos politikai irodákban tudnak.

A természeti kincsek országa

Itt, a sivatagi rész köhégyei között bányászott vasat és rezet Salamon király. Hárj hábázel, így nevezi a hegyeket a Biblia. Azóta sokat kutattak a természeti kincsek után. Eredményekre is jutottak, ami már elegendő volt a politikának, hogy szigorú tilalmakat állítson fel. A politika és a nyersanyag utja mindig egy és ugyan az. A politika igen érzékenyen reagál, ha valahol olyan értékeket találunk, mint foszfát, vas, rez és mindezekhez még petróleum, de bőséges forrásokban. Ez a sivatag ezeket a kincseket rejt magában. Minden van itt, ami a jövő zsidó országának nehéziparát megteremtheti. Ahol petróleum van, ott földgázra is következtetnek. Minthogy pedig a terület geológiai összetétele valószínűtlenné teszi, hogy ott szén is található, a vas és rez kohászatát a teljes biztonsággal fellelhető földgázzal tudják a jövőben megoldani. Itt

van a jövő zsidó nagyipar hazája. ezen a megközelíthetetlen vad területen.

Nem véletlen tehát, hogy a Peel-terv és az aztán nyilvánosságra hozott Malcolm-terv is gondosan angol zónába osztja a Negevot. A Negev nyersanyag kincse és a Holt tenger kincsei angol kezekbe kívánkoznak. Az a harc, amelyet a cionista politika a Negev megszerzéséért vezet, a zsidó százezrek kenyérért, az önálló zsidó nemzetgazdaság megteremtéséért folyik. A mai politikai helyzetben csak az valószínű, hogy ezen a területen, ha angol fennhatóság alatt is maradna, biztosítanak a zsidók bevándorlását. Majd pedig, az időknek multával, a zsidó államhoz csatolódna a „sivatag”, mely azonban a jövő országának egyetlen igazi bázisa.

De ugyanakkor arra is kell gondolni, hogy a Beer Saba vidék mezőgazdaságilag megművelhető része sok százezer zsidónak nyújthat további letelepedési lehetőséget. A geológiai kutatások szerinte ennek a területnek földalatti vízmennyisége tulságosan mélyre került. Keresik azt a földalatti utat, mely a Hebron környéki hegyek lefolyó víztömegét vezeti el a Földközi tenger felé. Rengeteg sok terv készült a vidék öntözésének megteremtésére. Az egyik terv a Jordán vizét akarja felhasználni. A másik, már a háboru óta kísértő terv a Nilust akarja betoncsöveken ideig vezetni. A csőhálózat a Suezig már készben áll. Idéig vezette a vizet a háboru alatt az angol hadsereg, a vízellátás biztosítására. Folytak a kuforrások is, egyelőre kevés sikerrel. A területet nem szabad a természet kénye-kedvére hagyni. Ha jó az esős évszak, a területen többször is beér a vetés, olyan kitűnő a föld összetétele. Ha majd mesterséges uton vízzel lehet ellátni ezt a vidéket, ez éppen olyan virágzó része lesz majd az országnak, mint az Emek és a Sáron.

Ennek a földnek megszerzése természetesen pénzkérdés, ami túlnó a nemzeti alapok lehetőségein. 0.700-1.500 fontért vették itt eddig a föld dunamját. Ha egymillió dunam terület lenne itt zsidó kézen, milyen hátvéd volna ez a cionista politika számára! A vízellátás egymillió fontba kerülne. Neveltséges összeg a jövő zsidó perspektívái mellett.

A küzdelem, ami még hátra van

A Negev gazdasági lehetőségei a cionista mozgalom kezdete óta foglalkoztatja a zsidó politikát. Nagy lehetőségek rejtőznek itt, következképpen nagy harcot kell még megvívni, míg a Negeven olyan virágzó élet teremthető meg, mint a zsidó lakta tengerparton. En mennyi áldozat, mennyi munka, mennyi emberélet veszett el ennek a könnyebb résznek a meghódítására. A zsidó ifjuság hősiességének egy pillanatra sem szabad megszűnnie. Nagyon elején tartunk még a Zsidóország megteremtésének!

Barzilai István

SPORT

Csak cöviden...

Nemhivatalos jelentés szerint Finnország 1940-ben csak az ögörög olimpiák programját akarja megrendezni és a modern sportágakat nem tűzné műsorra.

A Bindea-ügy újabb fejleménye: A válogatott jobbszélső Budapestet maradt, ahol a Magyar Labdarugó Szövetség főtákkára, Kenyeres Árpád fogja személyesen kihallgatni.

A bolgár labdarugószövetség ajánlatot tett a FIFA-nak, küldje el Szófiába szeptember 25-én B) válogatott csapatát, amely a bolgárok második garnitúrájával mérkőzne.

A szövetségi tanács július 30-i ülésén dönt a B) divízió összetétele felől. Valószínűleg négy tízes csoportot állítanak össze. Az északnyugati csoport összetétele ez lenne: NAC, Crisana, Starujta (Oradea), Universitatea, Tricolor (Baia-Mare), Industria Sarmei, Victoria (Carei), Mures, Monopol (Tg-Mures), Olimpia (Satu-Mare).

A Franciaország körüli kerékpárverseny 11-ik szakaszát az olasz Bartali nyerte, 2. Verwaerde belga, 3. Leducq francia. Az összetételben: 1. Verwaerde, 2. Bartali, 3. Vissers belga.

A Lengyelország ellen készülő román atléta válogatott tagjait, akiket pár napon belül jelölnek ki, Cernăuțiában közös edzőtáborban helyezik el.

A labdarugóbajnokság döntő mérkőzését szeptember elején fogja lejátszani a Rapid és Ripensia.

Az 1944. évi olimpia rendezési joga igénylőinek sorába belépett Jugoszlávia is, amely óriási méretű stadiont és olimpiai falut építet.

A clujji Universitatea uszógárdája vasárnap Râmnicul Vâlcean szerepel. Az ottani uszók legjobbja Lumineanu legutóbb hivatalos mérés szerint 1:09 perc alatt uszta a 100 métert. Egyre több 1:10-en belüli uszója van Romániának.

A KAC szokásos országos jellegű teniszerenyét folyó hó 28-31. napjain rendezni a SPCP pályán.

A targonumerei sportegylet (CST) július 30-31. napjain nemzetközi uszóversenyt rendez és ugyanakkor bonyolítja le a Savu-kupa versenyt is. A Haggibor több uszó ával fogja képviselni magát.

Tegnap két új országos staféta-rekord született városunkban. A KAC állította fel 4x200 m-es és 100x200x300x400 m-es távokon. Az új rekordok: 1:32.1 p. és 2:05.5 p. a régiék 1:33.9 p., illetve 2:05.6 p. voltak.

APRÓ HIRDETÉSEK

Felnőttet, vagy iskolásat elfogad Oradea-iz. kétszemélyes uricsalád, fürdőszoba, zongorahaszalattal, tanítással is, kert modern házban, közel az iskolákhoz, ellátással vagy anélkül. Berger Antalné Oradea Str. Xenopol 5.

Cserébe adnám IV. elemista fiamat iskolás székőnra vidékinek, aki beküldi gyermekét Oradeara tanulni. Ort. kőser ház elengedhetetlen. Ajánlatokat az Uj Kelet fiókdudó hivatala Oradea, Str. Millerand 4 továbbít.

Előkelő fodrásszalonn megyeszékhelyen keres lehetőséget zsidó manikűrösianyt azonnali kezdő fizetés 2000 lejtől. Ajánlatokat „Erdőrendi munkaerő” jellegre a kiadóhivatalba.

Megbízható, jól főző nő kétszemélyes kőser háztartás vezetéséhez felvétetik. Régi Fülöp Cluj, P. Mihai Viteazul 7.

Utazó keresünk Regat és Ardeal részén könyv- és papírkereskedések, villamosági leték és bazárok látogatására. Pen Compan Satu-Mare, Piața Bratianu 13.

A k

Ki kenyérem...
s így — Goet...
az élet nagy...
nem lelkesülte

Kimondom bá...
hogyi ki a kö...
szívében nem...
hanem a pokl

Hazug, rossz...
bójától füve...
szivdobbanás...
s az örömtől

Ki a bánatot...
legyen ő mag...
s az öröme...
s kikre az é

mind-mind az...
nem a könny...
mélyből tör...
s amelyre rit

Mosoly virág...
beremű öröme...
örje szét köt...
s a hődojatot

Omoljon össze...
amely a kínra...
szé legyen az...
akl a könny

Üzöttök el n...
akik a könny...
szímet a bold...
s a könnyet

— Miron p...
bóli jelentik...
berőnk ma t...
mány tagjai...
tek Miron p...
kalkat fejezték

— Pénzesle...
postán, Orsov...
tán nagyará...
A balamarei...
pénzeslevélben...
összeg nem j...
Phenix panas...
Vizsgálat ind...
elsikkasztottá...
kölyök.

— Elkészü...
királyok em...
szerepből jele...
szobrász, aki...
kapott I. Ká...
emlékműveine...
buszminiszteri...
készen vanna...
ber 18-ig biz...
fontvény fel...
önnyelbontás

— Előttöt...
curestiből je...
Steaua Ro...
telepén. A 43...
kivonult tüzo...
késztett mun...
tízlet a telep...
pattánó szik...
eljárás megin

— Elhizot...
gyomorra...
„Ferenc Józ...
halálosan elő...
sen fokozza...
leapasztja és...
küzze meg o

— Földi...
pár”, „A sz...
nagy epikai...
egy d-ámal...
nek címe: A...
prelatus, a...
vadásuk felj...
meg e 300...
érzelmeik ha...
nézeti harca...
gyöngéden b...
közszereplője...
ja: rajta át...
csak elvi kiz...
című kötete...
lent meg sz...
Ara 119. le...
vagy Lepag...
újdonárok

HIREK

A könnyek ellen

Ki könnyerem sokszor könnyel ottam
s így — Goethe szerint — jól ismerem
az élet nagy titkát — mondva mondom:
nem lelkesültem e könnyeken.

Kimondom bátran, balga módon,
hogy ki a könnyeket szereti,
szívében nem az élet napját,
hanem a poklokot élteti.

Hazug, rossz lélek, ki a bánat
bájától úgyze lelkesül,
szívdobbanásom a szent örömmel
s az örömtől zeng fel egyedül.

Ki a bánatot szépnek mondja,
legyen ő maga bánatos,
én az örömré esküszöm fel
s kikre az élet rátoros.

Mind-mind az öröm szomjazói
nem a könnyé, mely szenvedés
melyéből tör a gyötört szembe
s amelyre ritkán van feledés.

Mosoly virágát, jóság dús világát
teremtő öröm, szent erőt
sörje szét könnyek rabigáját
s a hódolatot a könny előtt!

Ömöljön össze minden álhit,
amely a kínra és könnyre néz,
azé legyen az élet üdve,
aké a könny ellen harcra kész.

Üzzétek el mindazokat,
akik a könnyüdvét hirdetik,
minket a boldogság réve vonzzon
s a könnyet adjátok nekik!

SALAMON LASZLÓ.

Miron patriárka hetvenéves, Bucaresti-
ből jelentik: Miron Cristea patriárka-minisz-
terelnök ma töltötte be 70-ik életévét. A kor-
mány tagjai ebből az alkalomból megjelen-
tek Miron patriárkánál és szerencsekívána-
sukat fejezték ki.

Pénzeslevelet sikasztottak az orsovai
postán, Orsováról jelentik: Az orsovai pos-
tán nagyarányú visszaéléseket leplezték le.
A baia-mare-i Phoenix cég 100.000 lejt küldött
pénzesleveleiben orsovai képviselőjének és az
összeg nem jutott el rendeltetési helyére. A
Phoenix panaszt emelt a postaigazgatóságon.
Vizsgálat indult a megállapítást nyert, hogy
elikkasztották a pénzeslevelet. A vizsgálat
könyki.

Elkészült I. Károly és I. Ferdinánd
királyok emlékműveinek gipszöntvénye. Bu-
curestiből jelentik: Mesztrovics Iván jugoszláv
szobrász, aki a román kormánytól megbízást
kapott I. Károly és I. Ferdinánd királyok
emlékműveinek elkészítésére, közölte a kul-
tusztisztviselővel, hogy a gipszöntvények
készben vannak. A román kormány szeptem-
ber 18-ig biztosságot küld ki Splitbe a gipsz-
öntvény felülvizsgálására, hogy azután a
bronzbaöntés megkezdhető legyen.

Eloították a moreni petróleumtűzet. Bu-
curestiből jelentik: Veszedelemes tűz ütött ki
a Steaua Romana petróleumvállalat moreni
telepén. A 43. számú kut éjjel kigyulladt. A
kivontult tüzoltóság több órán át tartó, meg-
feszített munka után eloltotta a lángokat. A
tűzlet a telepen levő konyha kéményéből ki-
pattanó szikra okozta. A kár jelentékeny. Az
eltűzés megindult.

Eltűzött egyéneként reggelként éh-
gyomorral egy-két pohár természetes
„Ferenc József” keserűviz a bémtűkőést hat-
hatóan előmozdítja, az anyagcserét teteme-
sen fokozza, a zsírmennyiséget megfelelően
leapasztja és a testet könnyeddé teszi. Kér-
jezzé meg orvosát.

Földi Mihály: A miniszter. „A ház-
pár”, „A század asszonya”, A viszony című
nagy epikai munkái után Földi Mihály most
egy drámaián tömör regényt írt. Új művé-
nek címe: A miniszter. Hősei: a miniszter, a
prelátus, a professor, akik névtelenül, de hi-
vatásuk teljes súlyával és díszével vívják
meg a 300 oldalas regényben gondolataik és
érzelmeik harcát, amely szinte korunk világ-
képezi harca. E harc hátterében finoman
gyöngyöden húzódik meg a regény negyedik
főszereplőjének, az övegy grófnének az alak-
ja: rajta át a szerelem síkjára vetődik a fér-
fiak évi küzdelme. Földi Mihály: A miniszter
című kötete az Athenaeum Regénytárban je-
lent meg szép kiállításban vászonkötésben.
Ára 119 lejt minden könyvkereskedésben,
vagy Lepagenál Cluj. Kérje az Athenaeum
újdonárok teljes jegyzékét.

Autosok! Javitóműhelyek!

„Nem járhat rosszul az, aki
alkatrész választásnál az au-
togyárosokat utanozza”.

HACE S. A. R.
BUCURESTI - STRADA ATENA, 5
TELEFON: 4-71.78

EREDETI ALKATRÉSZEKET ÁRU-
SÍT, mert ott szerzi be őket,
ahol az autokonstruktőrök is
vásárolnak.

A következő cégeknek szállítok
FORD, GENERAL MOTORS,
CHRYSLER CORP, INTERNATI-
ONAL HARVESTER, WHITE,
STEWART, DIAMOND, stb. stb.
Jutányos áruk, garantált áruk.
Vidékre is szállítunk.

- * THOMPSON PRODUCTS: dugattyúk, szelepek, speciális anyócsavarak stb.
- * PERFECT CIRCLE: dugattyúgyűrűk „70” és „85”
- * FEDERAL MOGUL: motor csapágycsapat, csapágycsapat, stb.
- * SPICER-DETROIT: kardán csuklók, és hozzávaló alkatrészek
- * BENDIX: legfekek
- * ROSS: teljes kormányserkezetek és alkatrészek
- * STROMBERG: gázosítók (karburátorok) és alkatrészek
- * TRICO: elektromos ablaktörők és alkatrészek.

HACE

STRADA ATENA, 5-BUCURESTI

Az angolszász hatalmak megvédik a demokráciát

Amerika londoni nagyköveteinek szenzációs beszéde

London, július 20. Az Egyesült Államok londoni nagykövete, Kennedy, aki már a múlt héten is nagy feltűnést keltő beszédet mondott Manchesterben az angolszász demokráciáról, hétfőn újabb szövegében ezt a témát az angliai Boston városában. Az amerikai nagykövet az angolszász hatalmak szoros közösségét hangoztatta és kijelentette, hogy ezek a hatalmak minden támadással szemben megvédik a demokráciát és intézményeket. A demokratikus rendszer kritikáinak csak részben van igazuk, amikor azt mondják, hogy ez a rendszer nem felel meg többé a

modern idők követelményeinek; ha ez így van, akkor sem lehet sutbadolni a demokráciát, hanem új tartalmat kell adni neki és hozzá kell illeszteni a modern követelményekhez. Nem elég jogról és szabadságról beszélni, hanem ezeknek az elveknek az alapján kell cselekedni is. A békét csak akkor lehet biztosítani, ha az angolszász hatalmak kitartanak a demokrácia alapelvei mellett és nem nyulnak mások jogaihoz, ugyanakkor azonban nem engednek másokat sem a maguk jogaihoz nyulni.

Olcsó árusítás megkezdődött CONFECTIO S. A.-nál CLUJ,

Str. Memorandului 2.

Üzletátalakítás miatt mélyen leszállított árak

Női mosóruhák	Lei 200—350
Női selyemruhák	Lei 650—750
Női tavaszi kabátok	Lei 950—1000
Női szőrme téllkabátok	Lei 1200—1500

Szeptemberben tárgyalják az újabb amerikai kémkedési perét. Newyorkból jelentik: A minap leplezett újabb kémkedési perének tárgyalására legkésőbb szeptember 3-án kerül sor. Ahrens kapitányt és a Bremen másik két tisztjét tegnap hallgatta ki a szövetségi vizsgálóbizottság.

Büntetőtanács fogja tárgyalni Marius Vorvoreanu gyilkosainak perét. Bucurestiből jelentik: Marius Vorvoreanu gyilkosainak perét az újonnan létesítendő büntetőtanács fogja tárgyalni. A fővárosi lapok értesülése szerint a mehedinti ügyészség olyan felfedezésekre jött rá, amelyek szenzációs fordulatot fognak adni az ügynek.

Egyetemi tanársegédnél rejtélyes halála. Bucurestiből jelentik: Elena Gauba dr. iasi egyetemi tanársegédnél rejtélyes halála ügyében nagy erővel folyik a nyomozás. A boncoló orvosok a halott gyomorában gyorsan élő mérég maradványait találták. Az a gyanu merült fel, hogy a tanársegédnél udvarlójája: dr. Ramureanu orvos meggyilkolta. A gyanúsított orvost őrizetbe vették.

Megnyílt Genfben a hetedik nemzetközi nevelésügyi kongresszus. Genfben jelentik: A Wilson-palotában megkezdte munkálatait a hetedik nemzetközi közoktatásügyi értekezlet, amit a nemzetközi nevelésügyi iroda hívott össze. Negyvenhárom állam több mint 100 delegátussal képviselteti magát. A konferencia megnyitáskor Barrère elnök közölte, hogy csatlakozik Románia delegátusának gyászához. Constantin Kiritescu megható hangon mondott köszönetet a figyelemért és hangoztatta, hogy Mária királyné egyike maradt a román történelem nagy alakjainak. A konferencia résztvevői állva hallgatták meg Kiritescu szavait, majd részvételtáviratot intéztek a román nemzeti nevelésügyi miniszterhez.

Marcel Proust: Bimbózó lányok árnyékában. Gyergyai Albert fordítása. A nagy regény második sorozata a Bimbózó lányok négy új kötete ott folytatja, ahol Swann abamaradt, a Champs-Élyséesen, amely Swann feleségének, Odette-nek, egy új nagyvilági, sőt snob Odette-nek állandó sétahelye, légköre, második, tágabb, népebb szalonja lesz. Megismerkedik Norpoissal, a nagy diplomátával, aki gyakori vacsoravendég Proustéknál az igazi, a legfelsőbb nagyvilágban. Megismerkedünk Bermával, egy aranyhajú nagy színésznővel, Villeparisis márkánéval, az első igazi arisztokrata hölggyel. A regény legnagyobb része Balbecben, Deuvillennek és Cabourgban, minden tengeri fürdőnek a költői szintézisében játszódik és itt Proust, a letró versenyre kel a regénybeli Elstinnel, a tengeri tájaknak és csendőleteknek a nagy festőjével. S ebből a tájból kelnek ki egymásután, előbb csak csoportosan, majd egyenként a „bimbózó fiatal lányok”, Andrée, Gisela, majd Albertine az író nagy szerelme akdtól a nyár elteltével csak ideiglenesen ves bucsút. Tudvalevő hogy Proust ezzel a regényével, az 1919-ben megjelent „Bimbózó lányok”-al vált híressé, annál is inkább, mert ezzel nyerte el nagy viták és csatározások után a Goncourt-díjat s ezzel vált a Nouvel Revue Française s a háború utáni új francia irodalom egyik vezérévé. A Bimbózó lányokat tartják valamennyi Proust sorozat legszebbjének, mivel a prousti költészet itt, Balbecben, a tengerrel és a fiatal lányokkal szemben, bontakozik ki legteljesebben s írja itt éri el teremtő víziójának legmagasabb csúcát. Marcel Proust monumentális regényalkotásának első három kötete: Swann, Az eltűnt idők nyomában címmel a múlt évben jelent meg és a három kötet füze 350 lejt és vászonkötésben 475 lejt. A most megjelent „Bimbózó lányok árnyékában” c. Proust sorozat négy nagy kötetben füze 475 lejt, vászonkötésben 634 lejt, minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál Cluj. Kérje a Grill kiadványok teljes jegyzékét.

Kirándulás a cionista ifjusági táborba

A Zsidó Nemzeti Szövetség cluji helyi csoportja autóbusszal a camionos kirándulást rendez a Someșul-Rece-i táborba péntek d. u., szombat estei és vasárnap reggeli indulással. Felvilágosítások, jelentkezések naponta 6-8 között legkésőbb péntek este 7-ig a helyi csoport irodájában. Memorandum 13, telefon 35-39. — Vidékeknek az érkező vonatknál állanak az autók rendelkezésükre.

Borzalmas erejű vihar pusztított a magyar alföldön. Budapestről jelentik: Tegnap borzalmas erejű vihar vonult végig a magyar alföldön. A fékezhetetlen elem mintegy 1500 holdon a termést teljesen elpusztította. A Makó-pusztán a villám felgyújtott 600 gabonakeresztet. A szörnyű elemi csapástól sújtott vidéken a lakosság körében nagy elkeseredés uralkodik.

Templomi hír. A cluji Poale Cedek templomában f. hó 22-én, pénteken este és 23-án, szombat délelőtt Izrael Mendel Bucurestiből, mint az ősi főünnepekre alkalmazandó kántor fog próbaelőadóműködést végezni. Kérjük a t. templomlátogatókat, hogy minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek. A Poale Cedek templombizottsága.

Elhalasztották az új albániai katolikus püspök esküdtételét. Bucurestiből jelentik: Dr. Vorbrucher albániai római katolikus püspök esküdtételét, amit mára tűztek ki, az albániai gyász miatt bizonytalan időre elhalasztották.

Eljegyzés. Rosenberg Eszter Strámturá és Herz Mór Marghita jegyesek.

Bruno Brehm: A háború fel kell készülni. A magyar olvasók tízezrei várták a világháború trológia népszerű, pompás szerzőjének új művét, amely ezúttal a közelmúlt történelme helyett valódi történelmi időkbe, a napoleoni háborúk idejébe nyúl vissza. — Bruno Brehm a német és az osztrák történelem döntő esztendejét írja le drámai erővel. Károly főherceg és Napoleon, Kleist és Andreas Hofer állnak az események sodrában. Poroszország jénai bukása után egész Németország pillantása Ausztriára irányult. 1809-ben korán emel fegyvert Napoleon ellen. Regensburgnál a pusztulás szélére kerül, de Aspernél, noha valamennyi testvéralam cserben hagyja, újra megtközik az ellenséggel és először győzi le. Kleist Károly főherceget a „legyőzhetetlen legyőzőjeként” ünnepli. E győzelem korai volt és elkésett. Senki se siet segítségül, Ausztria Wagramnál, az ellenséges tulerővel szemben, elveszti a döntő ütközetet. Napoleon női vezi az osztrák császár lányát. A tiroli parasztok végső vad felkelése megmenti az egész népet becsületét. — Füzve kötetként 191 lejt, vászonkötésben 231 lejt, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj. Kérje a Grill kiadványok teljes jegyzékét.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Téglagyáros. Erdéklődésére közöljük, hogy a közigazgatási hatóságok vezetőinek, tehát a városi polgármestereknek, a vármegyei prefektusoknak jogukban van a fontosabb közszükségleti és közfogyasztási cikkekre, mezőgazdasági és ipari termékekre maximális árat megállapítani. Arszabályozó tevékenységet fejthetnek ki a közigazgatási hatóságok vezetői bármikor, ha megítélésük szerint valamely közszükségleti, közfogyasztási cikk ára indokolatlanul magas és a fogyasztók érdeke az ármaximálással való közbelépést teszi indokolttá.

Háztalajdonos. A pénzügyminisztérium hivatalosan is megafolta, mintha ennek az évnek a végén, illetve az ősz folyamán új kincstári összeírást eszközölné a mezőgazdasági és házádot évré szóló megállapításával kapcsolatban.

W. N. Carel. Az intelligencia szó eredeti értelme: megértő. Köznapi értelemben intelligencia alatt a középiskolai, vagy egyetemi végzettségű társadalmi osztályt értik. Ténylegesen intelligens embernek azt nevezhetjük, akinek szillettett érzéke, vagy képessége van a dolgok helyes megítélésére, az összefüggések felismerésére, tehát bizonyos önálló ítélőképességgel rendelkezik. Bár a műveltség maga is feltételezi az intelligenciát, művelt embernek általában azt tartjuk, aki megfelelő tudomány, vagy irodalmi ismerettel rendelkezik. Az olvasott és olvasó emberek is művelt embereknek számítanak. A műveltség nem feltétlenül tételezi fel az önálló gondolkodást és ítélőképességet, amit az is bizonyít, hogy voltak tehetséges írók, művészek és tudósok, akik nem rendelkeztek általános műveltséggel.

UJ KELET Legújabb hírek

György király az angol-francia szolidaritás erősségét hangsúlyozta a párizsi városházán tartott beszédében

Oriási ünneplésben részesült Párizs az angol uralkodó-párt

Négyhatalmi egyezményről tárgyalnak Párizsban?

Párizs, július 20. Az egész világsajtó az angol királyi pár párizsi látogatását méltatja. A párizsi Temps szerint július 19-ike feledhetetlen nap a két ország történetében, mely beláthatatlan időre pecsételi meg a szétérhetetlen angol-francia barátságot. A londoni Evening News megállapítja, hogy az az óriási lelkesedés, amellyel Párizs népe fogadta az angol uralkodó párt, nemcsak a király rendkívül rokonszenves személyének, hanem az angol nemzetnek is szól. Még a berlini Völkischer Beobachter is szokatlanul melegehangon emlékezik meg az angol uralkodó párt párizsi látogatásáról, amelyben a hagyományos angol-francia barátság újabb erőteljes bizonyítékát látja. A német lap hang-

súlyozza, hogy Franciaországot nem fenyegeti semmilyen külső veszedelem és Németország örömmel látja az ilyen természeti látogatásokat, amelyek a béke ügyét szolgálják. Hitler lapjának e meglepően koncilians magatartása szoros összefüggésben áll a Führer szárnységének, Weidmannak londoni küldetésével, aki hír szerint fontos bekezdést tett Halifaxnak Párizsba való elutazása előtt. Diplomáciai körökben tudni vélik, hogy Halifax angol és Bonnet francia külügyminiszterek párizsi tanácskozásai, amelyek főképpen a csehszlovák kérdéssről folynak, Hitlernek Weidmannal küldött üzenete is jelentős szerepet játszik.

ugyancsak a három államférfi vett részt. Délután folytatták a tanácskozást, amely fél-nyégig tartott, amikor a három államférfi a Bagatelle-palotában rendezett garden-partira hajtatott.

Halifax válasza Hitlernek

London, július 20. A Times is megerősíti azt a híradást, hogy a német kormány arra kéri Halifaxot, hogy párizsi útja előtt sürgősen fogadja Weidmann, Hitler szárnységét és bizalmasát. Weidmann átadta Hitler szóbeli üzenetét, amelyben a kancellár elége-

deltenségének adott kifejezést az angol-német viszony fölött és a két ország közötti kapcsolatok jobbá tételére irányuló óráit hangsúlyozta. Szó esett a szudetanémet kérdéssről is, amelynek halogatása a német kormány türelmetlenségét váltotta ki. Halifax ford válaszában kijelentette, hogy az együttműködés készségét akkor fejeznék ki elsősorban, Németország, ha megértést tanúsítana a menekültek ügyében és ha kivonná részét ebből a munkából. A cseh problémáival kapcsolatban kijelentette a külügyminiszter, hogy ezt a külső beavatkozástól mentesen kell megoldani. Halifax azzal fejezte be Hitler szárnységének adott válaszával, hogy az angol kormány sincs meglegedve a szudetanémet kérdés halogatásával. A Daily Mail szerint Hitler hajlandó engedményeket tenni a cseh kérdés mielőbbi megoldása érdekében.

Párizsból jelentik: Halifax lord Bonnet francia külügyminiszterrel és Daladier miniszterelnökkel ismertette a Weidmannal, Hitler szárnységével folytatott tanácskozásait. A jobboldali sajtó óvatosan bár, de négyhatalmi egyezmény lehetőségéről ír, míg a baloldali sajtó ezt lehetetlennek tünteti fel és úgy véli, hogy meg kell maradni az eddigi francia külpolitika vonalán.

Párizs lelkesen ünnepli az angol királyt

A párizsi királylátogatás és angol-francia diplomáciai tárgyalásokról alábbi részletes tudósításunk számol be:

György király és Erzsébet királyné külön vonata kedd délután öt órakor futott be a zászló és virágdíszbe öltöztetett bois de boulognei pályaudvarra, ahol Lebrun elnökkel az élen a kormány és a nagyvezérkar tagjai, a katonai és polgári előkelőségek nagy tömege és három dísz-század fogadták a felséges vendégeket. Amikor a vonat begördült a pályaudvarra, a zenekarok az angol és francia himnuszot játszották és 13 ezer galambot eresztettek a levegőbe. Az állomás előtt és az állomástól a Quay d'Orsayre, ahol a külügyminisztérium épülete előtt Bonnet külügyminiszter üdvözölte az uralkodó párt. A Quay d'Orsay előtt, ahol az angol királyi pár lakosztálya is van, a késő esti órákban is lelkes tömegek éltették és ünnepelték György királyt és Erzsébet királynét.

Este 11 órakor a díszvacsora volt az Ely-sée palotában, amit Lebrun elnök adott a királyi pár tiszteletére. Az estély keretében

György király szívélyesen elbeszélgetett Lebrun elnökkel és más személyiségekkel, majd félgy óra körül távoztak a vendégek az Ely-sée palotából. Lebrun elnök és felesége kísérték az autógig az uralkodó párt, akiket a Quay d'Orsay-ig vezető uton ismételtlen hatalmas tömegek ünnepeltek.

Szerda délelőtt 9 óra 40 perckor György király a Quay d'Orsayról elindult a diadális megtekintésére. A köztársasági gárda egyik osztaga tisztelgett a király előtt, akinek kíséretében volt Sir Eric Phipps párizsi angol nagykövét is. György király, aki ez alkalommal az angol hadsereg marsallii egyenruháját viselte, 9 óra 55 perckor a diadális elé, ahol Champetier de Ribes nyugdíjügyi miniszter fogadta a kormány nevében és bemutatta az uralkodónak a francia tábornoki kar tagjait. A király szegfűkoszorút helyezett el az ismeretlen katonai síjára, majd beírta nevét az aranykönyvbe és barátságosan elbeszélgetett a volt frontarcosokkal. Tíz óra 15 perckor György király visszatért a Quay d'Orsayre, a tömegek lelkes ünneplése közepette.

György király beszéde a párizsi városházán

Szerda délelben az angol királyi pár a párizsi városházán tett látogatást, ahol Szajna megye főnöke, Párizs város főpolgármestere és a városi tanács összes tagjai fogadták őket. A polgármester üdvözlő beszédében a következőket mondotta:

— Felső! Párizs meglehetősen emlékezik vissza azokra a királyi látogatásokra, amelyek az angol birodalom és Franciaország barátságának fejlődését fényjelezték. Amikor felséged felejtethetetlen látogatásának fénye ragyogja be a két nemzetet egymáshoz fűző erkölcsi kapcsolatokat, az emberi jogok és emberi méltóság tiszteletben tartását, az adott szóhoz való megingathatatlan ragaszkodást, a szabadság iránt való szeretet elvét, — Párizs, amely mindenkor át volt hatva és egybeforrott az elveivel, meghajol ezen óriási szellemi erő, ezen nemes eszmény előtt.

György király válaszában a következőket mondotta:

— Mély megatottsággal léptem át ennek

Hitler békeajánlata és Halifax válasza

Halifax lord és Bonnet külügyminiszter között már tegnap megkezdődtek az előzetes tanácskozások. Egyöntetű vélemény szerint a két államférfi legfőképpen a csehszlovák kérdéssről tárgyalt. Két megbeszélés folyt le eddig a két külügyminiszter között, amelyen Daladier miniszterelnök és más államférfiak is résztvettek. A londoni sajtó ezzel kapcsolatosan tudni véli, hogy Halifax elutazása előtt fontos megbeszélést folytatott Weidmann ezredessel, Hitler kancellár szárnységével, aki állítólag kijelentette a Führer nevében, hogy Németország baráti kapcsolatot akar

az épületnek a külsőbét, mely közös multunk oly sok szép emlékét idézi fel bennem. 1903-ban nagyapám járt itt és megalapozta Nagy-Britannia és Franciaország egyetértését. 1914 áprilisában atyám tett itt látogatást, hogy megszentelje ezt az egyetértést, amely rövid időn belül kiállította a legnagyobb tüzpróbát. Most rám került a sor és örömmel állapíthatom meg, hogy ez az egyetértés mit sem vesztett erejéből és életképességéből. Kérem uraim, legyenek a tolmácsaim Párizs városához és mondják meg, mennyire meglehetősen bennünket, a királynét és engem a fényes fogadtatás, amelyben részesítettek. A lehető legnagyobb mértékben értékeljük ennek a fogadtatásnak a báját és szépségeit és különösen annak baráti jellegét. Ime, uraim, ezért mondom én köszönetet önöknek szívem melegéből és bensőséges hálával.

Az uralkodó szavait szívről nem akaró óváción követte. A városházáról a királyi pár visszatért a Quay d'Orsayra.

fenntartani Angliával és nem áll szándékában annektálni a szudeta-német vidéket. Ragaszkodik azonban ahhoz, hogy Prágában megfelelő egyezség jöjjön létre és a gyarmati kérdés is valamilyen formában megoldást nyerjen.

Ma délelben félgy órakor a francia külügyminisztériumban megkezdődtek a hivatalos tárgyalások lord Halifax angol külügyminiszter, Daladier francia miniszterelnök és Bonnet külügyminiszter között. A tanácskozáson nem vettek részt sem szakértők, sem tolmácsok. Egy óra körül zártkörű ebéd volt, amelyen

Békéltető kormány alakul Barcelonában?

Párizs, július 20. Francia forrásból származó hír szerint, Barcelonában kormányválság van. Azana köztársasági elnök mérsékelt kormánnyal akarja felcsérelni a jelenlegit, amelynek élére Requelme tábornokot kombinálják, aki megkez-

demé az előkészítő békéltető tárgyalásokat Francoval. Az kormányban sem az anarchisták, sem a kommunisták nem lesznek képviselve. Ezzel a demokratikus országok bizalmát akarja megnyerni Azana.

Borzalmas földrengés volt Görögországban

Eddig ötven halottat emeltek ki a romok közül

ATHEN, július 20. Attika tartományt husz percig tartó földrengés rázta meg, amely Palatia községet majdnem teljesen elpusztította. A földrengés halálos áldozatainak számát eddig még nem sikerült megállapítani. Eddig ötven holttest került elő a romok alól. A földrengés rombadöntötte az orpói fogházat is, amelynek öt-száz foglya közül több megsebesült, számosan meghaltak.

Teljhatalomra feljogosító törvényjavaslatot készített el a cseh kormány

A felhatalmazási törvény jogot ad az ország védelmének fokozására, a vámtarifa módosítására, de nem engedi az alkotmány revízióját

Prága, július 20. A kormány törvényjavaslatot készített el, amely teljhatalommal ruházza fel a kormányt 1939 március 31-ig. A felhatalmazási törvény meg fogja engedni, hogy a kormány bármilyen szükséges intézkedést fogadjon az ország védelme érdekében, hogy feleljen a Csehszlovákiával

szemben alkalmazott gazdasági presszióknak és módosítsa a vámtarifát. A felhatalmazási törvény azonban nem adja meg azt a jogot, hogy módosítsa az alkotmányt, megváltoztassa a csehszlovák valuta értékét, vagy új adókat léptessen életbe.

A magyar miniszterelnök és külügyminiszter kihallgatása a pápánál

Róma, július 20. Imrédy magyar miniszterelnök és Kánya magyar külügyminiszter ma kihallgatáson jelentek meg a pápánál, a Gandolfo kastélyban. Ezt megelőzőleg Pacelli bíboros, államtitkár fogadta a magyar államférfiakat.

Imrédy miniszterelnök és Kánya külügyminiszter tegnap délelőtt a pontini mocsarak helyén épített új városokat tekintették meg. Délután Visszatértek Ró-

mába, ahol több hivatalos látogatást tettek. Este szabadtéri diszelszadason vettek részt, amit a tiszteletükre rendeztek a legjelesebb olasz művészek közreműködésével.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomdája Ctu, Strada Baron L. Pop 16. Telefonszám: 13-60.

BUN DE IMPRIMAT

TUDÓ
No. 24476
19. Telefon:
Havonta 11
Évre 600, 00
Gőzre: Ha
Gőzre 12,
Hirdetők
„US HELK
banatí zsid
ja. Cikreink
törzs meg

M
pal

Sinaia

Sinaia, ju
sójának Buc
a Peles kas
tottak isten
red tisztjel
ágyulafettá
vontatva el
vett az egé
vezető utvo
gyermekek
előtt, amit
királyné, eg
majd a kir
szos trombi
A bitorilla

Bucuresti
Bucurestig
vivó halotta
lomason me
elhunyt kirá
parasztjaitó
kal, lelkesze
gyekből és
kel térdelt
porsója előt
Comarnicon
A vonat
állomásra.
lövés dördü
ria királyné
gyalogos k
karral vonu
szemében k
tak és váll
után a főv
Miron patr
istentisztele
család tagj
hály vajda
cegnő, Ilea
tal herceg
porsót. H
gyászos de
ember-erdő
Cotroceni
órákor kez
Holnap
vatalos óra
tartanak.

A kultu
vársánap
királyné k
lyezik Cur
szes temp
nak.
Argesea
niszter a
a hadsere
„Tisztek
katonák!
Nagy k
sővonalbel
vített, aki
lesem nélk
fuszbege
adással g
sülteket é
anya nev
távozott,
bűcsink y